

**НЕЗАЛЕЖНАЯ
ГАЗЕТА**

№ 46 (739) 14 снежня 2011

www.nn.by

Наша Ніва

П Е Р Ш А Я Б Е Л А Р У С К А Я Г А З Е Т А

Заснаваная ў лістападзе 1906. Адноўленая ў маі 1991. Выдавец: Прыватнае прадпрыемства «Наша Ніва», у.а. адрас: Мінск, вуліца Сьв. Сімянава, 13/15, офіс 201.

Год пасля Плошчы

Рашэнні, прынятыя ў 2010-м, дагэтуль б'юць па эканоміцы краіны. Старонка 3.

Траянскі газ

Расія ўтрая падывае заробкі на «Белтрансгазе» і перасаджвае мэнэджараў на «Мерседэсы». Старонка 5.

Над будынкам «Белтрансгаза» ў Мінску цяпер лунаюць сцягі «Газпрама».

СЯРГЕЙ ПАНКВЕЦ

Тэндэнцыі

Ярмошыну перапрызначылі

Старшынька ЦВК захавала сваю пасаду.

Лідзіі Ярмошынай ужо 58 гадоў. Яна ўжо тры гады як магла варыць боршч на пенсіі. Тэрмін яе паўнамоцтваў таксама сканчаўся ў студзені 2012-га. Тым не менш, 13 снежня Лукашэнка падпісаў новы ўказ аб прызначэнні сябраў ЦВК. І Ярмошына, і яе намеснік Лазавік засталіся.

Ярмошына ўзначаліла выбаркам у 1996-м, калі пасаду забралі ў Віктара Ганчара, якога пасля выкрадуць. За гэты час пад наглядам Ярмошынай адбыліся многія выбары і рэферэндумы. Ніводнае з гэтых галасаванняў не было прызнанае еўрапейскімі структурамі справядлівым. Ярмошына раз за разам абвешчвала лічбы «элегантных перамог» Лукашэнкі і іншых прадстаўнікоў улады.

Сама жанчына неаднаразова гаварыла, што яна «ў камандзе прэзідэнта». Падчас выбараў-2010 адзначылася фразай, што жанчыны не павінны былі ісці на Плошчу, а варыць дома боршч.

Ярмошына адной з першых была ўнесена ў спіс неўязных у краіны ЕС, які разам з Шэйманам, Навумавым, Сіваковым і Паўлічэнкам не пакідала нават у час лібералізацыі і пацяплення адносінаў з Еўропай.

Зміцер Панквец

Ад 2012 года газета ў кіёсках падаражэе да 4000 рублёў. Хто падпісваецца — выйграе.

Апошні тыдзень падпіскі

Гучныя справы

«Марыянэтка, будзьце праклятыя»

Азаронак і Полудзень: двум сілавікам надзелі кайданкі. Старонка 3.

Палітыка

Супраць жуликов и воров

Расія даўно не бачыла такіх буйных акцый пратэсту. Старонка 4.

Не быць скотам

Давыдзька апусціўся

На БТ выйшаў брудны матэрыял пра Саннікава і Дашкевіча. Старонка 7.

VIP

Гадзіннік Чыжа каштуе 400 тысяч даляраў

Бізнэсмэн носіць плацінавы Ulysse Nardin. Старонка 8.

Каханне і сэкс

«Беларускі баяцца вялікіх грудзей»

Гутарка з пластычным хірургам Алегам Стасевічам. Старонка 15.

2 студзеня — на работу

Перанос працоўных дзён на Новы год: пакуль не вырашана.

Сёлета ўсе навагоднія святы — як Нараджэнне Хрыстова ў каталікоў і праваслаўных, так і Новы год — прыпадаюць на выхадныя. Адпаведна, буднія дні застануцца працоўнымі, і ўжо 2 студ-

зеня краіна павінная выйсці на працу.

Пакуль Савет міністраў ніяк не змяніў працоўнага графіка. Шмат хто спадзяецца, што адзін з выхадных перанясучь на 2 студзеня. Інакш гэты панядзелак шмат каму будзе цяжкі. Адно праводзяць Новы год за сталом, іншыя ў гэты дзень адведваюць родных.

Сяргей Гезгала

Эканаміст Крук: «Расійскіх крэдытаў хопіць на 1,5 года»

Эксперты і палітолагі лічаць, што варта паглыбляць не санкцыі, а супрацоўніцтва з Беларуссю.

Да такой думкі прыйшлі беларускія эканамісты і палітолагі падчас канферэнцыі «Трансфармаванне Беларусі: шляхі дасягнення», арганізаванай у Брусэлі Беларуска-амерыканскім інстытутам стратэгічных даследаванняў і «Офісам за дэмакратычную Беларусь». Запрашэнне на сустрэчу атрымаў і віцэ-прэм'ер Сяргей Румас, аднак у тых дні ён паляцеў у Барселону глядзець футбол. Больш за тое, на сустрэчу не з'явіўся нават ніхто з беларускага пасольства. Такое ўражанне, што дыпламатам строга забаранілі паказвацца там.

Зміцер Крук.

Пазіцыю Еўрасаюза на сустрэчы агучыў еўракамісар па пытаннях пашырэння і палітыкі суседства Штэфан Фюле. Ён перанейшаму перакананы, што

супрацоўніцтва з беларускім рэжымам магчымае толькі пасля выканання некалькіх умоў, сярод якіх прагрэс у правах чалавека, а таксама вызваленне і рэабілітацыя ўсіх палітычных зняволеных. «Незадаволеных усё больш, нават у беларускім урадзе. Але краіна больш за ўрад, — растлумачыў еўрачыноўнік. — Мы працягнем супрацоўніцтва з усімі, хто падтрымлівае мадэрнізацыю Беларусі».

На думку дырэктара Беларускага эканамічнага даследча-адукацыйнага цэнтру Паўла Данейкі, вяртанне да папярэдняга эканамічнага мадэлі немагчымае. «Рэформы, якія раней праводзіліся для прыватнага сектара, будуць перанесены на дзяржаўны. Гэта прывядзе да

змены ролі самой дзяржавы: ад падаўляльнага да стваральніка канкурэнцыі», — верыць ён.

Эканаміст Зміцер Крук выказаў меркаванне, што новыя пагадненні з Расіяй даюць магчымасць адкласці вырашэнне праблемы на будучыню і адцягнуць рэформы. «Грошай, што маюць быць атрыманымі ад Расіі, хопіць максімум на паўтара года, і тое пры спрыяльных вонкавых умовах, — прагназуе ён. — Таму вострая фаза крызісу можа паўтарацца яшчэ неаднойчы».

Ягор Марціновіч, Брусэль

Падвышэнне заробкаў у БДУП, альбо Як з павелічэннем аkladу змяняецца рэальная зарплата

Пошта Рэдакцыі — старонка 12.

Новыя дзіцячыя кнігі ад Prastora.by

Напярэдадні Калядаў крама prastora.by прапануе добрую падборку дзіцячай літаратуры.

Інтэрнэт-крама прапануе падборку цудоўных дзіцячых кніг на беларускай мове — ад літаратуры для самых маленькіх да тых, якія прыйдуцца даспадобы вучням сярэдняй школы. Сярод гэтых кніг ёсць і дзве новыя: «Казачкі, баечкі, вершыкі» Алега Старынчыка і «Майстар Рукша» Юрыя Усціновіча.

Алесь Квіткавіч, дырэктар прадпрыемства BelTonMedia, якая валодае крамай Prastora.by, раскажа пра навінкі:

— Алег Старынчык — прадпрымальнік, займаецца акрылавымі фарбамі. Аднак вось вырашыў напісаць дзіцячую кнігу казак і вершаў, якую будзе цікава чытаць і дзецям, і дарослым. Новы, але шматбацьцальны аўтар. А кніга выдатнага пісьменніка Юрыя Усціновіча, апроч таго, што гэта вельмі добрая кніга, шыкоўна ілюстраваная. У дадатак мы пазбіралі ўсе запасы класічнай дзіцячай літаратуры, бо няма лепшага падарунка малому, чым кніга.

ЮУ

Не ўсё ў жыцці апошні раз

Не забудзьцеся падпісацца на паўгоддзе!

Падпіска праз Рэдакцыю

Цана падпіскі праз Рэдакцыю на месяц складае 10000 рублёў.

Мы рэкамендуем падпісвацца праз Рэдакцыю.

Наша сістэма дастаўкі газеты за 5 гадоў даказала сваю надзейнасць. Мы зможам дастаўляць Вам газету хутчэй або з той жа хуткасцю, што «Белпошта».

Каб шпатыдзень атрымаваць газету, дасылайце адрасы і грошы за газету.

1) Просім усіх ахвотных падпісацца паведамляць у Рэдакцыю свае адрасы і

тэлефоны. Гэта можна зрабіць праз: тэлефоны: (017) 284-73-29, (029) 260-78-32, (029) 618-54-84, e-mail: dastauka@nn.by, паштовы адрас: 220050, г.Мінск, а/с 537.

2) Просім у бланку банкаўскага паведамлення ці паштовага пераказу дакладна і разборліва пазначыць адрас, у тым ліку паштовы індэкс і код пад'езда.

Банкаўскія рэквізіты:

ПВУП «Суродзічы», УНП 190 786 828

Аддз. № 539 ААТ «Белінвестбанк», вул. Калектарная, 11, Мінск, код 739

Рахунак атрымальніка: 3012 740 628 011

Від аплаты: За газету «Наша Ніва»

Падпіска праз «Белпошту»

Пачалася падпіска праз «Белпошту» на 1-е паўгоддзе 2012 года:

індывідуальная падпіска (індэкс у каталозе — 63125) — 15040 руб./месяц;

для прадпрыемстваў (індэкс — 631252) — 18045 руб./месяц.

Падпіска можна на кожнай пошце.

Сцісла

Міхалевіча затрымалі ў аэрапорце Варшавы

Аднак адразу вызвалілі. Аказалася, што польскія памежнікі мелі экс-кандыдата ў прэзідэнты Беларусі ў спісах Інтэрпола на затрыманне. Разабраліся, што Міхалевіч не бандыт, а палітэмігрант, і праз тры гадзіны адпусцілі. Справу трымаў на кантролі асабіста міністр замежных справаў Польшчы Сікорскі.

Гарвыканкам дазволіў канцэрт «Крамбамбулі» ў Мінску

Лявон Вольскі пакажа сваю новую праграму «Drabadzi-drabada». Канцэрт адбудзецца 11 лютага ў клубе Re:Public.

Змены ў руху цягнікоў Мінск-Варшава

Цяпер яны прыбываюць на станцыю «Варшава-Гданьская» і адтуль жа выпраўляюцца ў Беларусь. Змены выклікаюць маштабнай рэканструкцыяй чыгуначных станцый польскай сталіцы.

Бойня ў Льежы

Невядомыя закідалі прыпынак з людзьмі гранатамі. Ёсць забітыя і параненыя. Гэта самы значны тэракт у Еўропе сёлета пасля трагедыі ў Мінску і Осла.

МБ

Трохі лірыкі

Алесь Кіркевіч.
Свято на дне

Як хочаш жыць — шукай сабе прытулак.
Як хочаш быць — рабі усё як раней.
Ты з вуліцы убягаеш у завулак,
Агну шукаеш там, дзе менш агней.

Няма бяспекі у тваёй кватэры,
А злодзей у пагонах слухае
любы пшчотны гук,
Ужо з надзеяй не глядзіш на дзверы
І ведаеш: не хопіць моцы рук...

Як зможаш — пакладзі жыццё на карту.
Як зможаш — запалі свячу ў акне.
Хаця святла свячы той ты не варты,
А варты той, хто запаліў свячу
на самым дне.

Гродна

Самае чытанае на nn.by за 7—13 снежня

1 «Сорамна, што я там працую»: Супрацоўнікі БТ крытыкуюць рэжым у фэйсбуку

2 Фотафакт: Юрый Чыж носіць гадзіннік, даражэйшы за \$400 тысяч

3 Фотафакт: Туфлі Ермаковай — нямецкай фірмы Carrice

4 Дзясяткі тысяч у Маскве патрабавалі змены рэжыму

5 Як расстрэльвалі невінаватых

6 Мілер падняў заробкі ў «Белтрансгазе» ўтрая, перасаджае работнікаў на «Мерсэдэсы»

7 Расійскія тэлеканалы далі аб'ектыўныя рэпартажы з мітыngu першай навіной + відэасюжэты

8 Затрыманы намеснік міністра ўнутраных справаў. Яўген Полудзень падазраецца ў злоўжыванні ўладай

9 Давыдзька апусціўся

10 «Рабіць інтымны пірсінг часам прыходзяць сямейныя пары»

Год пасля Плошчы

Рашэнні, прынятыя ў 2010-м, дагэтуль б'юць па эканоміцы краіны.

З часу прэзідэнцкіх выбараў-2010 мінуў год. Пра вынікі галасавання, агучаныя старшынёй ЦВК Лідзіяй Ярмошынай, ніхто не згадвае, як не згадвалі тады. Увага грамадства на доўга была прыкавана да вечаровых падзеяў на плошчы Незалежнасці ў Мінску і іх наступстваў. Жорсткі разгон мірнай дэманстрацыі скончыў кароткі перыяд лібералізацыі, які некалькі месяцаў даваў агітымизму прадэмакратычна настроенай частцы грамадства.

Такую вялізную колькасць беларусаў на Плошчы не чакалі ні ўлады, ні, здаецца, самі апазіцыйныя кандыдаты. Мора людзей з бел-чырвона-белымі сцягамі расцяклося па праспекце Незалежнасці да гарызонту — гэта быў самы яркі момант летаўняга прэзідэнцкага кампаніі.

«Масавыя беспарадкі» сямі кандыдатаў

Эйфарыя натоўпу не замінаў нават той факт, што за пару гадзін да шэсця ў цэнтры Мінска быў збіты Уладзімір Някляеў. Апоўначы прыйшла чарга і астатніх палітыкаў. Некалькі разбітых вокнаў Дома ўрада былі расцэненыя як «масавыя беспарадкі», і супраць людзей са сцягамі кінулі сотні спецназаўцаў. Фота і відэа збіцця дэманстрантаў абышлі інфармацыйныя агенствы свету.

Вынік пратэсту шакаваў — 639 затрыманых. У офісы незалежных СМІ і праваабарончых цэнтраў,

палітычныя штабы прыйшлі з ператрусамі. А затрыманне адразу пасці кандыдатаў у прэзідэнты стала сусветным рэкордам. Апроч названага вышэй Някляева былі схопленыя Андрэй Саннікаў, Мікола Статкевіч, Дзмітрый Ус, Алесь Міхалевіч, Віталь Рымашэўскі. А Рыгор Кастусёў і Яраслаў Раманчук выйшлі на свабоду толькі пасля гутарак са спецслужбамі.

Ніводнага апраўдання

Галоўным вынікам разгону Плошчы стала атмасфера страху ў грамадстве, якая трымалася паўгода, пакуль не актывізаваўся рух «Рэвалюцыя праз сацыяльныя сеткі». Але таксама ўзнялася беспрэцэдэнтная хваля салідарнасці з вязнямі.

Яшчэ два дзясяткі апазіцыйных актывістаў выехалі за мяжу, асперагаючыся крымінальнага пераследу.

Вясна прайшла пад знакам палітычных працэсаў. Па справе аб масавых беспарадках праходзіла больш за 60 чалавек, і ніводнага апраўдальнага рашэння вынесена не было. Дагэтуль за кратамі застаюцца Андрэй Саннікаў, Мікола Статкевіч і Зміцер Бандарэнка, а таксама Зміцер Дашкевіч і Эдуард Лобаў, затрыманых напярэдадні выбараў.

Як палітыка зачала эканоміку

Некаторыя беларусы рабілі выгляд, што не заўважаюць паслявыбарчых зменаў у грамадска-палітычным жыцці, а вось эканамічны крызіс ударыў па кожным. Залагоджваючы насельніцтва перад выбарамі, Лу-

Плошча-2010 была магутным выбухам пратэсту

кашэнка падняў заробкі настолькі, што фінансавая сістэма не вытрымала напружання. Вынікам стала трохкратная дэвальвацыя рубля і адпаведны рост цэнаў.

У выніку Расія ў апошні момант працягнула такі руку фінансавай дапамогі. І яшчэ мацней прыцягнула Беларусь у свае абдымкі. Гэта дало Лукашэнку магчымасць ізноў адмовіцца ад пераводу краіны на еўрапейскія стандарты жыцця і аднавіць будаўніцтва «сацыяльна арыентаванай дзяржавы», хоць і не такой шчодрай, як год таму.

Ягор Марціновіч

Апытанне

Што б вы змянілі ў сваім плане на Плошчу-2010?

На пытанне «Наша Ніва» адказалі ўдзельнікі снежаньскіх пратэстаў.

Уладзімір Някляеў, «Гавары праўду»: «Я зыходзіў з таго, што ўлады не дапусцяць тых сілавых брутальных дзеянняў, якія былі ўжытыя да ўдзельнікаў мірных акцый пратэсту. Гэта і была асноўная памылка».

Рыгор Кастусёў, Партыя БНФ: «Па-першае, я б настойваў на тым, каб супольныя рашэнні кандыдатаў выконваліся больш дакладна і перад Плошчай, і на

Плошчы. Па-другое, я б зрабіў усё магчымае, каб адсекчы ўсіх правакатараў, якія з'явіліся ў нашых шэрагах».

Ірына Халіп, жонка кандыдата ў прэзідэнты Андрэя Саннікава, грамадзянская кампанія «Еўрапейская Беларусь»: «Трэ было заставацца на Кастрычніцкай і чакаць вынікаў галасавання, а пасля разгортвання лагера. Тым больш, я ведаю, усё неабходнае было закуплена. Другі варыянт — ісці ў «падарожжа» па горадзе, каб людзі не замерзлі, каб быў рух. Але не засяроджваюцца на плошчы Незалежнасці».

ЯМ

Кіно пра Плошчу-2010

«Беларуская мара»

Рэжысёрка — Кацярына Кібальчыч. У фільме расказваецца гісторыя жыцця маладога чалавека з Мінска, які 18 гадоў жыве ў краіне «апошняга дыктатара Еўропы».

«Звычайныя выбары»

Рэжысёр — Юрый Хашчавакі. Стужка — працяг нашумелых фільмаў «Звычайны прэзідэнт» (1996) і «Плошча» (2007). У ёй

Хашчавакі не адмаўляецца ад ранейшага жанру і працягвае свой уяўны дыялог з Лукашэнкам.

«Плошча. Жалезам па шклу»

Прапагандысцкае «расследванне», знятае Агенствам тэлевізійных навінаў. Фільм, які агучваў кіраўнік Белтэлерадыёкампаніі Геннадзь Давыдзька, вылівае памылі на прадстаўнікоў апазіцыі.

ЯМ

Як змянілася краіна пасля Плошчы

Палітычныя характарыстыкі	Снежань 2010	Снежань 2011
Кіраўнік дзяржавы	Аляксандр Лукашэнка	
Прэм'ер-міністр	Сяргей Сідорскі	Міхаіл Мясніковіч
Старшыня Нацбанка	Пётр Пракаповіч	Надзея Ермакова
Адносінны з Расіяй	Інфармацыйныя войны	Інтэграцыя і абдымкі
Адносінны з ЕС	Лагодныя	Нядобразычлівыя
Колькасць палітвязняў	1 (Мікола Аўтуховіч)	13
Эканамічныя характарыстыкі		
Курс даляра	3 100	8 500
Сярэдні заробак, прыкладна	\$500	\$300
Стаўка рэфінансавання	10,5%	45%
Інфляцыя (за год, прыкладна)	10%	110%

«Марыянеткі, будзьце вы праклятыя»

Адразу два сілавікі найвышэйшага рангу трапілі ў цэнтр гучных крымінальных справаў.

Ігар Азаронак

Пра арышт камандуючага Вайскава-паветранымі сіламі генерала-маёра Азаронка стала вядома 24 снежня, праз некалькі дзён пасля Плошчы.

Натуральна, што гэта спарадзіла самыя розныя чуткі. Маўляў, Азаронак выказаўся супраць сілавога разгону дэманстрантаў.

Міністр унутраных справаў Анатоль Куляшоў даў афіцыйнае тлумачэнне крымінальнай справе: Азаронак папаліўся на атрымліванні адкатаў пры заключэнні кантрактаў. Куляшоў зазначыў, што гэта ўвогуле распаўсюджанае парушэнне сярод чыноўнікаў.

Пытанні пачалі ўзнікаць зноў, калі Вайсковая калегія Вярхоўнага суда вырашыла разглядаць справу Азаронка за зачыненымі дзвярыма. Ва ўсіх краінах

Генерал-маёр Ігар Азаронак асуджаны на 9 гадоў турмы з канфіскацыяй.

такія працэсы прайшлі б адкрытымі для грамадскасці і СМІ. Тады журналісты маюць магчымасць пераправяраць матэрыялы следства і супастаўляць іх з наяўнымі фактамі.

У выніку Азаронак быў прызнаны вінаватым «у прыманні для сябе матэрыяльных каштоўнасцяў у асабліва буйным па-

меры, прадстаўленых выключна ў сілу займанага ім становішча за спрыяльнае вырашэнне пытанняў, што ўваходзяць у яго кампетэнцыю».

Што стаіць за гэтай канцылярскай фармулёўкай усё яшчэ невядома. Прысуд — 9 гадоў турмы з канфіскацыяй маёмасці. Цікавыя сведчанні пра кіраўніка ПВА пакінуў старшыня АПІ Анатоль Лябедзька, які сядзеў з ім разам у СІЗА. «У «амерыканцы» Азаронак паводзіў сябе абсалютна прыстойна. Чалавек ён годны, і калі там з'явіліся гэтыя «маскі», з ім узніклі вялікія праблемы, бо ён проста адмаўляўся падпарадкоўвацца незаконным загадам», — кажа А. Лябедзька.

Па вынясенні прысуду Азаронак толькі паспеў гукнуць: «Марыянеткі, будзьце вы праклятыя».

Яўген Полудзень

Арыштаваны намеснік міністра ўнутраных справаў Яўген Полудзень. Фармулёўка абвінавачання ў падобных вы-

падках стандартная — злоўжыванне ўладай і службовымі паўнамоцтвамі.

Адзначаецца, што Полудзень быў адным з найбліжэйшых паплечнікаў дзейнага міністра ўнутраных справаў Анатоля Куляшова. Які нават перацягнуў Полудзень з сабой з Гомельскай вобласці.

У МУС Яўген Полудзень загадваў у праўленнем грамадскай бяспекі. То бок пад ягоным кантролем праходзілі разгоны вулічных акцый. Не дзіўна, што міліцыянт пад нумарам 82 трапіў у спіс неўязных на тэрыторыю Еўрасаюза.

Як піша газета «Народная воля», Полудзень ў доме на ўскраіне Мінска бралі людзі з аўтаматамі.

Дарэчы, сам міністр унутраных справаў цяпер знаходзіцца ў бальніцы. Ва міністра з'яўляецца Алег Пякарскі. Гэта ўжо не першы раз, калі гнеў вышэйстаячых абрынаецца на міліцыю.

Тры гады таму Лукашэнка зладзіў публічную «лупцоўку» тагачаснаму міністру Навумаву, а ягоных намеснікаў Шчурко і Філістоўвіча абвінаваціў у карупцыі, у незаконным будаўніцтве катэджаў. Праўда, ім пашанцавала болей, чым Полудзень. У турму Філістоўвіч і Шчурко не трапілі.

Зміцер Панкавец

Супраць жуликов и воров

На Балотную плошчу Масквы выйшла каля 40 тысяч чалавек.

Праз год пасля беларускай Плошчы не вытрымалі расіяне. Парламенцкія выбары ва ўсходняй суседцы выклікалі вялізную незадаволенасць.

Эпоха інтэрнэту зрабіла магчымым назіраць фальсіфікацыі ў жывым эфіры. Тым не менш, галасы ў Расіі ўсё ж лічылі. Ідэя апазіцыі была проста — яна заклікала выбарцаў галасаваць хоць за каго, абы не за «Адзіную Расію».

І гэта дало свой вынік. Нават па афіцыйных звестках партыя ўлады атрымала менш за 50% галасоў. І гэта з улікам масавых накрутак. Пры гэтым на некаторых участках, дзе назіральнікі кантралявалі працэс, «адзінаросы» апыналіся на апошнім месцы. Што яскрава сведчыць пра стомленасць ад палітыкі Пуціна — Мядзведзева.

Першыя пратэсты з патрабаваннем правесці новыя выбары прайшлі 4 снежня, калі яшчэ не зачыніліся ўсе выбарчыя ўчасткі. Яе правяла ліберальная «Салідарнасць» (Барыс Нямцоў) і леварадыкальная «Іншая Расія» (Эдуард Лімонаў).

На наступны дзень колькасць удзельнікаў ужо лічылася не сотнямі, а тысячамі. На Чыстых Прудах патрабавалі вярнуць народ тое, што скралі, — выбары.

Фактычна Расія падхапіла словы Міколы Статкевіча, прамоўленыя год таму ў нас.

Паралелі можна працягнуць далей: як беларуская апазіцыя патрабуе адстаўкі старшынні ЦВК Лідзіі Ярмошынай, так расійскія пратэстоўцы настойваюць на сыходзе Уладзіміра Чурава.

Расійскія ўлады выкарыстоўваюць таксама падобныя тэхналогіі. У Мінску акцыі апазіцыі адпраўляюць на балоцістую плошчу Бангалор, у Маскве — проста на Балотную. Праўда, яна зусім побач з Крамлём.

Найбольш масавы пратэст адбыўся 10 снежня. Нават па ацэнках міліцыі там было 25 тысяч, некаторыя дэманстранты ж гаварылі пра 100 тысяч.

«Жулікі і злодзеі, вярніце выбары», — скандзіравалі дэманстранты. Спецназ не ўжываў сілы супраць удзельнікаў, усё адбылося мірна. У адрозненне ад пяцёрэдных пратэстаў, за якія яшчэ адбывае 15-суткавае пакаранне найбольш яркі прадстаўнік новага палітычнага пакалення блогер Аляксей Навальны.

Ён мае вялікія перспектывы стаць супернікам Пуціна на прэзідэнцкіх выбарах. У адсутнасць Навальнага рэй на акцыі вялі эсэр Гудкоў, пісьменнік Акунін, былы прэм'ер Касьянаў, ліберал Нямцоў, абаронца Хімкінскага лесу Чырыкава, дысідэнт Арлоў, тэлеведучы

Масква даўно не бачыла такіх масавых мітынгаў.

Парфёнаў, нацыяналіст Крылоў. Прэзідэнт Мядзведзеў у сваім твітары адзначыў, што не згодны з удзельнікамі, але яны маюць права выказаць свой пратэст. Ёсць меркаванне, што менавіта праз «паўліберальную» палітыку Мядзведзева сталі магчымымі пратэсты, а таксама адносна справядлівы падлік галасоў.

Падобна як у Беларусі гэтым летам падчас «маўклівых пратэстаў», людзі выйшлі на плошчы не толькі сталіцы, але і рэгіёнаў. Дзесьці дзясяткі, дзесьці сотні, дзесьці тысячы. Але за часамі Пуціна палітычныя акцыі ў гэтых гарадах ніколі не былі больш масавымі. Акцыя ў Маскве аб'яднала людзей самых розных поглядаў — і

анархістаў, і нацбалаў. Топавы расійскі блогер другой назваў суботу «найлепшым днём у сваім жыцці». Цэнтральныя тэлеканалы выйшлі з аб'ектыўнымі рэпартажамі з Балотнай плошчы. У Беларусі такога не бывала.

Наступная акцыя запланаваная на 24 снежня.

Зміцер Панкавец

Расійская апазіцыя: хто ёсць хто

Крамлёўская прапаганда хоча, каб расійскай апазіцыяй лічыліся камуністы Зюганова і ЛДПР Жырыноўскага.

Партыі, якія шмат гадоў прадстаўлялі ў Думе, але не ўдзельнічаюць у рэальнай барацьбе за ўладу.

Снежанскія пратэсты ж паказалі, што рэальны спектр расійскай апазіцыі нашмат шырэньшы.

- **«Парнас»** (За Расію без бясчынства і карупцыі) — кааліцыя расійскіх «пазасістэмных» апазіцыянераў. Партыю не зарэгістравалі для ўдзелу ў парламенцкіх выбарах. Сустаршыні: Міхаіл Касьянаў, Уладзімір Рыжкоў і Барыс Нямцоў.

- **«Аб'яднаны дэмакратычны рух «Салідарнасць»** — ліберальны рух, што аб'ядноўвае каля 6000 чалавек. Як у нашага БХД, у «Салідарнасці» чатыры сустаршыні: палітык Барыс Нямцоў, шахматыст Гары Каспараў,

лідар моладзі Ілля Яшын, дысідэнт Уладзімір Букоўскі.

- **«Іншая Расія»** — незарэгістраваная партыя Эдуарда Лімонава, перараджэнне Нацыянал-бальшавіцкай партыі. Адна з найбольш радыкальных сілаў Расіі, арганізатары «Маршаў нязгодных».

- **Расійскі народна-дэмакратычны саюз** — цэнтрыйская арганізацыя, якую ўзначальвае былы прэм'ер-міністр Расіі Міхаіл Касьянаў.

- **Рэспубліканская партыя Расіі** — была заснаваная пры развале Савецкага Саюза дэмакратычнымі прадстаўнікамі КПСС. Узначальвае партыю сябар нашага Анатоля Лябедзькі Уладзімір Рыжкоў.

- **Моладзевы рух «Абарона»** — наватсімвал

арганізацыі падобны да сербскага «Адпору», які спрычыніўся да сыхода Мілошавіча. Па сваёй дзейнасці нагадвае наш «Малады фронт».

- **«Левы фронт»** — радыкальная арганізацыя, што аб'ядноўвае левых самых розных ідэалогій, ад сталіністаў да трацкістаў. Лідар арганізацыі Сяргей Удальцоў быў адным з першых, хто пачаў пратэставаць на выніках парламенцкіх выбараў.

- **Саюз правых сілаў** — некалі парламенцкая партыя, якая цяпер не праходзіць думскую планку. Лідар — Леанід Позман.

- **«Правае дзела» і «Яблык»** — фармальна апазіцыйныя партыі, якія дзейнічаюць пад кантролем Крамля.

ЗП

Яўгенія Чырыкава: Вам, беларусы, цяжэй

Адной з найбольш актыўных удзельніц паслявыбарчых пратэстаў у Расіі была Яўгенія Чырыкава.

Яўгенія Чырыкава

Нарадзілася ў 1976 у Маскве. Лідарка «Руху ў абарону Хімкінскага лесу», прадпрыемальніца. Падпісантка звароту «Пуцін павінен сысці». Замужам, гадуе дзвюх дачок.

«НН»: Што будзе 24 снежня?

ЯЧ: Цяпер для нас важней за ўсё аб'яднаць намаганні з палітычнымі сіламі самых розных поглядаў. Нам трэба сябраваць і разам праводзіць гэтую акцыю.

«НН»: Што могуць зрабіць для вас беларусы?

ЯЧ: Могуць пісаць хаця б сло-

вы падтрымкі ў інтэрнэце. Гэта таксама важна. Вам усё ж нашмат цяжэй. У вас ёсць палітзняволеныя, вас збіваюць.

«НН»: А дзе гарантыя, што расійская ўлада не пачне карыстацца досведам Лукашэнкі?

ЯЧ: Расія — вельмі вялікая краіна. Тут будзе цяжэй так рабіць. А яшчэ, у адрозненне ад Лукашэнкі, рахункі расійскага кіраўніцтва знаходзяцца ў заходніх банках, таму наўрад будзе нешта падобнае.

«НН»: Адзіны лідар на прэзідэнцкіх выбарах будзе?

ЯЧ: Не. У нас шмат ядравае грамадства. Нельга адным чалавекам задаволіць усіх. У нашай рознасці і палягае сіла.

«НН»: Што будзе, калі кіраўніцтва краіны не прыслухаецца да вашых патрабаванняў новых выбараў?

ЯЧ: Народ узбунтуецца. Мне здаецца, што расійцы доўга церпяць, але потым кажучь сваё важнае слова. У 1905-м улада засталася глухой да патрабаванняў людзей. І гэта скончылася 1917-м.

Гутарыў ЗП

Бел-чырвона-белыя сцягі на Балотнай

На пратэстах у Маскве былі і беларусы.

«Быў у Расіі разам з яшчэ сямю маладафронтаўцамі, — расказвае Мікола Дземідзенка. — Нас запрасіла партнёрская арганізацыя «Абарона». Вырашылі з'ездзіць. Уражання дваістыя. З аднаго бо-

ку, вялізная колькасць людзей. Шмат сярод іх адэкватных, тых, хто хоча еўрапейскай будучыні сваёй краіне. Разам з тым шмат радыкалаў, правых і левых. У нас такіх няма. Мы разгарнулі бел-чырвона-белыя сцягі. Людзі класна рэагавалі, падыходзілі, цікавіліся нашымі справамі і настроям».

ЗП

Траянскі «Белтрансгаз»

Расія ўтрая падымае заробкі на прадпрыемстве і перасаджвае мэнэджараў на «Мерседэсы».

Гуляць — дык з размахам. Прэм'ер-міністр Расіі Уладзімір Пуцін і кіраўнік «Газпрама» Аляксей Мілер вырашылі зрабіць набыты «Белтрансгаз» узорным прыкладам таго, што нібыта здарыцца з Беларуссцю ў выпадку прыходу расійскага капіталу. Спіс усходніх аб'яцанняў выглядае амбіцыйным і рознабаковым — «Белтрансгаз» атрымае шыкоўны новы офіс са спорткомплексам, супрацоўнікам

Сярэдні заробак на «Белтрансгазе» складзе 13,5 млн рублёў

будуць плаціць у тры разы больш, мэнэджары перасядуць на дарагія «Мерседэсы», а шматмільённая праграма «Газпрам — дзецям» распаўсюдзіцца на нашу краіну.

Гэта будзе ў перспектыве. У рэальнасці ж пакуль што расіянне знялі чырвона-зялёныя сцягі каля офісаў, павесілі замест іх сцяг «Газпрама» і дамовіліся пра перайманне кампаніі. Цяпер «Белтрансгаз» будзе называцца скоракоркам «Газпрам трансгаз Беларусь».

Незаўважаны Мілер

Кіраўнік «Газпрама» Аляксей Мілер прыляцеў у Мінск яшчэ тыдзень таму, каб асабіста аб'явіць пра новыя правілы, па якіх будзе гуляць беларуская кампанія. У адрозненне ад ягоных ранейшых прыездаў, на гэты раз улады вырашылі праігнараваць Мілера. Адметна, што дзяржаўныя СМІ — ні БелТА, ні «Советская Белоруссия» са «Звездой» — пра павышэнне заробкаў на «Белтрансгазе» не напісалі ні слова. Аляксандр Лукашэнка дагэтуль спрабуе стварыць уражанне,

што ні кроплі не скадуе аб продажы кампаніі. «Прадаўшы 50% «Белтрансгаза», Беларусь нічога не страчвае, а наадварот, значна набывае, атрымаўшы вялікую скідку па прыродным газе, — тлумачыў ён, а пасля пераходзіў на крый. — Што, я павінен быў маліцца на гэту ржавую трубу, якая ў зямлі ляжыць?!»

Так ці інакш, але цяпер расійцы змогуць спакушаць прыкладам «Белтрансгаза» і рабочых іншых прадпрыемстваў, якія стаяць у чарзе на прыватызацыю.

Хто стане лішнім?

Аднак 6500 супрацоўнікам кампаніі — менавіта столькі чалавек лічыцца на рахунку — рана ра-

Дзяржаўныя СМІ пра аб'яцанні Мілера не напісалі ні слова

дасна паціраць рукі. Па-першае, Мілер загаварыў пра павышэнне эфектыўнасці працы «Белтрансгаза». Гэта можна значаць скарачэнне штатаў. Па-другое, з Ма-

сквы могуць прыслаць і новых топ-мэнэджараў. «Масква не пагодзіцца, каб хтосьці ў Мінску забраў сабе частку паўнамоцтваў, — адзначыў у інтэрв'ю радыё «Свабода» былы інжынер службы газаразмеркавальных станцый «Белтрансгазу» Аляксандр Мех. — Першымі падраздчас трапяць ранейшыя кіраўнікі. Калі кагосьці будуць дасылаць, то толькі кіраўнікоў галаўных офісаў». Пакуль што на чале прадпрыемства застаецца расіянін Уладзімір Маёраў.

Дзясяткі тысяч газавікоў

У структуру «Белтрансгаза» ўваходзяць восем магістральных трубаправодаў, тры падземныя сховішчы і некалькі дапаможных арганізацый. Паводле інфармацыі «Коммерсанта», сярэдні заробак на іх складае каля 4,5 млн рублёў. Гэта азначае, што расійцы гатовыя плаціць супрацоўнікам каля 13,5 млн (\$1500). Усё адно гэта менш, чым у Расіі. Там у «Газпраме» атрымліваюць у сярэднім \$2000.

Аднак павышэнне заробкаў за краю не ўсіх «газавікоў» краіны. Астатнія кампаніі, напрыклад, «Мінскаблгаз» ці «Брэстаблгаз», падпарадкоўваюцца канцэрну «Беллаліўгаз». Той ажыццяўляе пастаўкі не прыроднага, а звяд-

Эканаміст Гатоўскі: Рана казаць, што крызіс скончыўся

Намеснік дырэктара па навуковай рабоце Цэнтра сістэмнага аналізу і стратэгічных даследаванняў Акадэміі навук Аляксандр Гатоўскі лічыць, што казаць пра сканчэнне крызісу ў краіне рана. Гэткую думку ён выказаў на канферэнцыі «Беларусь і беларусы сярод суседзяў», што праходзіла ва ўніверсітэце Лазарскага ў Варшаве.

На думку Гатоўскага, насельніцтва ўсё больш глядзіць у бок Расіі. «Там ёсць сацыяльныя льготы, даступныя крэдыты на жыллё, мацярынскі капітал. Цяпер яны павышаюць заробкі на «Белтрансгазе». Гуцаць галасы аб уяўдзеным расійскага рубля. Тут увогуле паўстае пытанне існавання Беларусі як незалежнай дзяржавы. Рана казаць, што крызіс скончыўся».

ЗП

Ягор Марціновіч

каванага газу. Агулам у ім працуюць каля 30 тысяч чалавек. Паводле расійскага разліку, яны, як і ўся Беларусь, павінны пачаць прасіцца ў расійскую ўладасць.

«Замарозка» не працуе

Беларусы не могуць набыць тавары па «сацыяльных» цэнах.

Улады хочуць пашырыць спіс тавараў, максімальныя цэны на якія фіксуюцца заканадаўча. Згодна з заявай старшыні Дзяржкантроля Аляксандра Якабсона, у яго дададуць пільмены, фарш, сардэлькі, дзіцячыя тавары, адзенне, абутак і бытавую хімію. Вось толькі што змяняць новыя абмежаванні, калі беларусы фактычна не могуць купіць «сацыяльныя тавары» па замарожаных цэнах?

Рэч у тым, што вытворцам нявыгадна прадаваць тавар па ўсталяваных цэнах, таму яны акуратна абходзяць патрабаванні. Напрыклад, літр пастэрызаванага малака без напайняльнікаў павінен каштаваць не больш за 2 320 рублёў. А прадпрыемствы пачынаюць

прадаваць упакоўкі па 0,9 л, на якія абмежаванні не распаўсюджваюцца. Ці дадаюць у малако карысныя рэчывы, каб не рабіць тавар «без напайняльнікаў». У выніку чэргі ахвотных набыць танныя прадукты збіраюцца каля крамаў яшчэ перад адкрыццём. «Сацыяльнага тавару», якога завоззяць мала, хапае не ўсім...

ЯМ

Колькі павінны каштаваць «сацыяльныя тавары»?

- Малако (1 л, тлустасць 3,5%) — 2 320 рублёў
- Кефір (1 л, 3,5%) — 2 340 рублёў
- Смятана (1 л, 25%) — 9 310 рублёў
- Аржаны хлеб (апроч заварных гатункаў) — 1 260 рублёў
- Свініна (мясакосны паўфабрыкат, 1 кг) — 28 980 рублёў

Трывожная статыстыка

Замежны гандаль таварамі даў -\$150 мільёнаў за месяц пры свабодным продажы валюты.

Нягледзячы на больш жорсткую манетарную палітыку Нацбанка, адмоўнае сальда замежнага гандлю Беларусі ў кастрычніку складала \$152 мільёны.

Сумная статыстыка атрымалася насуперак таму, што Нацбанк знізіў тэмпы эмісіі і павысіў працэнтныя стаўкі, хоць яны яшчэ і адставалі ад эмісіі. Аднак гэ-

тага аказалася мала: у выніку таго, што адверсна доступ да валюты стаў свабодным. Беларусь, уступіўшы ў М'ягкі саюз і Адзіную эканамічную прастору, будзе сутыкацца з пастаяннымі праблемамі канкурэнтаздольнасці.

Кастрычніцкая статыстыка паказвае, што дэвальвацыя рубля не была выпадковаасцю і яна працягнуецца. Няма як спадзявацца, што сярэдні заробак у краіне ў набліжэйшы час істотна перавысіць планку \$300.

Сяргей Гезгала

Сцісла

«Паныхалі»

Мэр Смаленска Мікалай Алашэў абураны нашымі суайчыннікамі, якія гандлююць беларускімі харчовымі таварамі ў горадзе. Ад ганчых прадуктаў церпяць мясцовыя прадпрыемствы.

Стаўка рэфінансавання — 45%

Гэта 12-е павышэнне за год, праз што Беларусь захоўвае сусветнае

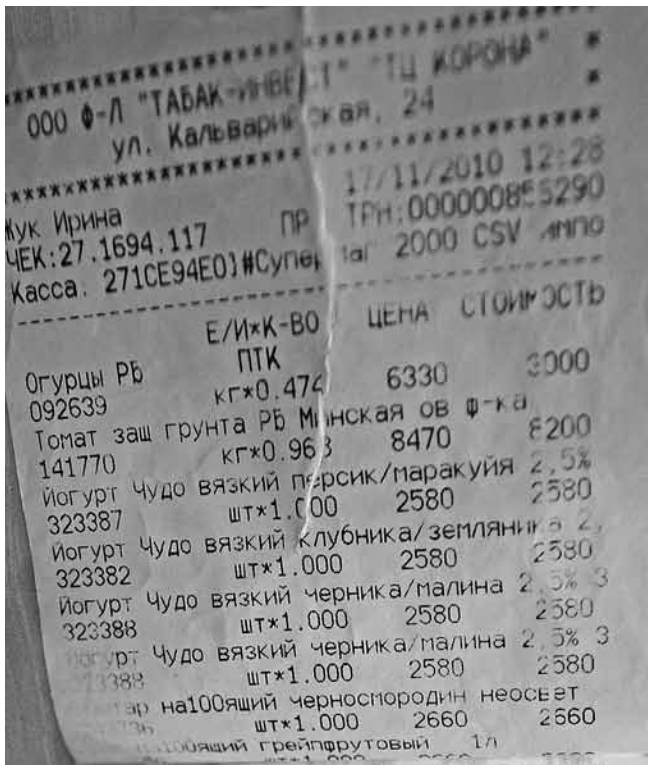
першыняства па памеры стаўкі. Нацбанк вымушаны ісці на такія крокі, бо інфляцыя застаецца высокай.

Мінскія маршрутка — 5000 рублёў.

На новы тарыф кіроўцы перайшлі пасля чарговага падаражэння бензіну. Цяпер уладальнікі маршрутак могуць выстаўляць адвольны кошт сваіх паслугаў.

ЯМ

Новы чэк даражэйшы за старыя два

Колькі давядзецца заплаціць за леташні набор прадуктаў?

Цэны растуць ледзь не кожны тыдзень, таму людзі рэдка звяртаюць увагу на тое, што хлеб падаражэў на 100 рублёў, а малако — яшчэ на 50. Але калі азірнуцца на год назад, відаць гіганцкая розніца цэнаў.

Чытач «Нашай Нівы» прынес у рэдакцыю чэк з гіпермаркета «Карона». Ён датаваны лістападам 2010 года. Месяц да выбараў, павышэнне заробкаў усёй краіне, няма дэфіцыту тавараў... Таму і чэк унушальны — 71 тавар на 190 тысяч рублёў.

Чытач — шматдзетны та-та, таму сярод пакупак можна ўбачыць шмат дзіцячага харчавання і тварожных пастаў. І ніякага алкаголю.

Мы ўзялі стары чэк і пайшлі з калькулятарам у тую самую «Карону», каб паглядзець, колькі тых тавараў каштуюць цяпер. Наколькі беластаўскія падлікі інфляцыі пацвердзяцца ў побытавай сітуацыі? Нагадаем, паводле афіцыйнай інфармацыі, цэны выраслі на 104%. Гэта значыць, набор тавараў мусіў каштаваць каля 390 тысяч рублёў. Што ж атрымалася на справе?

Як выявілася, цяпер за вялізны кошык давядзецца аддаць 414 540 тысяч рублёў. Што падаражэла ў чэку больш за ўсё? На першым месцы беларускія агуркі, якія каштуюць у 4,8 разу больш. Раней за кілаграм трэба было аддаць 6330 рублёў, а цяпер — 30250. Таматны сок «Сочны» і порысты шакалад «Рашэн» падаражэлі ў 3,5 разу. Першы з іх цяпер каштуе 9000 рублёў, а другі — 9950 рублёў. Пры гэтым ніводзін прадукт не захаваў сваю цану і тым больш не патаннеў...

ЯМ

Беларусы тысячамі бягуць за мяжу

Толькі ў Брэсцкай вобласці з пачатку года звольніліся **16 500 будаўнікоў**.

Большасць з іх пераехалі на заробкі ў Расію. Прычым гэта толькі афіцыйная лічба, якая прагучала на паседжанні Брэсц-

кага аблвыканкама, дзе абмяркоўвалася сітуацыя ў галіне. Як піша газета «Вячэрні Брэст», чыноўнікі спрабуюць знайсці выйсце з сітуацыі, якая склалася, але разумеюць, што прыцягнуць спецыялістаў могуць толькі нармальныя зарплаты.

І 16 500 — гэта толькі ў адной вобласці і адной галіне эканомікі.

Захаваць спецыялістаў могуць толькі нармальныя зарплаты **»»**

Людзі не хочуць ехаць у Расію, бо там гаспадары часта гінуць ад дрэннай бяспекі на аб'екце і злучэнных нападаў, але не маюць выхаду. На 300-даляравы заробкі пры сённяшнім узроўні цэнаў вельмі цяжка пражыць сем'ям, у якіх ёсць дзеці. А што гаварыць пра сем'і, дзе некалькі дзяцей ці ёсць хворыя.

Сяргей Гегаля

Тэнгіз Думбадзэ сышоў з АНТ на грашовую пасаду

З 5 снежня тэлеведучы ўзначальвае **беларускі офіс «Тэлерадыёвешчальнай арганізацыі саюзнай дзяржавы»**.

Як прызнаецца «Камсамольскай праўдзе» Думбадзэ, гэтая

прапанова паступіла яму яшчэ ўлетку ад старшыні канала Ігара Угольнікава.

— З гэтай прычыны я з новага сезона не пайшоў працаваць у кадр ток-шоу «Адкрыты фармат». Каб потым, у сярэдзіне сезона глядачы не шукалі якіхсьці прычын

майго сыходу з праграмы, — кажа Думбадзэ.

Нагадаем, на АНТ ён працаваў з 2004 года. Пасля закрыцця праграмы «Выбар» з Сяргеем Дарафеевым стаў суведучым ток-шоу «Адкрыты фармат» і праславіўся сваімі прапагандысцкімі перадачами.

СГ

Дарафееў выступіць на тыдні салідарнасці з Беларуссю

Акцыя працягваецца ў Кіеве з **10 да 19 снежня**.

Тэлеведучы Сяргей Дарафееў 14 снежня возьме ўдзел у дыскусіі «Як украінскія журналісты могуць дапамагчы Беларусі?» Запланаваны таксама круглы стол украінскіх пісьменнікаў «Літаратары супраць рэпрэсій у Беларусі». У дзень гадавіны Плошчы ў Кіеве адбудзецца пікетаванне пасольства Беларусі «Свабоду палітвязням!»

АГ

Праваабаронцам года названы Алесь Бяляцкі

Адвакатамі года названы **Марына Кавалеўская і Дар'я Ліпкіна**, журналістамі года — **Юлія Дарашкевіч і Уладзь Грыдзін**.

Пераможцы ў дзённых намінацыях вызначаны прадстаўнікамі вядучых праваабарончых арганізацый Беларусі.

Праваабаронцам года быў названы Алесь Бяляцкі, віцэ-прэзідэнт

Міжнароднай федэрацыі правоў чалавека, кіраўнік закрытага ўладамі праваабарончага цэнтру «Вясна».

У намінацыі «Адвакат года» і «Журналіст года» ў гэтым годзе былі вызначаныя па два пераможцы. У першай намінацыі былі названыя адвакаткі Марына Кавалеўская і Дар'я Ліпкіна. У другой — фотакарэспандэнты Юлія Дарашкевіч і Уладзь Грыдзін.

Конкурс быў заснаваны «Праваабарончым альянсам», які ўзначальвае Людміла Гразнова. Сёлета кандыдатуры пераможцаў «Праваабарончы альянс» вызначаў супольна з іншымі праваабарончымі арганізацыямі краіны і пры ўдзеле Беларускай асацыяцыі журналістаў.

Прысутны

Лаўрэаты прэміі. Злева направа: Грыдзін, Дарашкевіч, Кавалеўская і жонка Бяляцкага.

Хутка свята завітае — час набываць паштоўкі

Беларуская зімовая серыя «Услед за марамі» **з'явілася ў кнігарнях**.

Час ляціць, не заўважыш, як прыйдуць зімовыя свята. А разам з імі паўстане пытанне, дзе набывць віншавальныя паштоўкі. Прапануем вашай увазе некалькі

навагодніх паштовак, а таксама зімовую серыю «Услед за марамі»

Паштоўкі можна пабачыць на сайце knihi.by, а таксама ў «Акадэміі» (пр. Незалежнасці, 72), «Кніжным салоне» (вул. Калініна, 5), «Кнігарня «Ў» (пр. Незалежнасці, 37а).

СГ

Факты

Невядомы пагражаў выбухам на станцыі метро «Якуба Коласа»

Яму «свеціць» **да 5 гадоў турмы**.

Савецкі РУУС Мінска распачаў крымінальную справу ў дачыненні да мужчыны, які ў вагоне метро павадаў іншым пасажырам прагрозу выбуху. Пра гэта паведамляецца ў зводцы МУС. Інцидэнт здарыўся 12 снежня ў панядзелак на станцыі «Плошча Якуба Коласа».

Крымінальная справа заведзена па ч.1 арт.340 КК РБ (загадка ілжывае паведамленне аб рыхтаванні выбуху, падпале ці іншых дзеяннях, якія ствараюць небяспеку для жыцця і здароўя людзей, альбо прычынення шкоды ў буйным памеры, альбо іншых цяжкіх наступстваў). Згодна з гэтым артыкулам мужчыну пагражае да пяці гадоў турмы.

АГ

Стыпендыя — 800 тысяч рублёў

Такую стыпендыю курсанты Вайсковай акадэміі атрымліваюць пасля таго, як робяцца вайскоўцамі па кантракце.

Будучыя вайскоўцы маюць трохі большыя стыпендыі, чым

студэнты цывільных ВНУ. Стыпендыя ў Беларускім дзяржаўным універсітэце ў самых-самых выдатнікаў складае 570 тысяч рублёў.

СГ

«Выканкам просіць арганізаваць падпіску на кантраляваных выданні»

Кампанія па прымусовай падпісцы на дзяржпрэсу закранула нават дзіцячыя садкі.

Даўно не сакрэт, што ў дзяржаўных установах стала практыкай падпіска на афіцыйную прэсу з дапамогай адміністрацыйнага рэсурсу. Механізм просты: рай-, гарвыканкамы дасылаюць ва ўстановы лісты, у якіх прапануецца, а то і патрабуецца арганізаваць падпіску на дзяржвыданні. Цяпер гэтая практыка дакацілася і да дашкольных устаноў.

Так, салігорскія праваабаронцы сведчаць пра настойлівыя просьбы да бацькоў падпісацца на ведамаснае вы-

данне Міністэрства па надзвычайных сітуацыях «Юны спасатэль». Па словах праваабаронцаў, на гэтую газету нібыта масава падпісалі мясцовых прадпрыемальнікаў. А тыя пагадзіліся і пагаджаюцца, бо не хочуць мець праблем з пажарнай інспекцыяй.

«З мэтай больш поўнага інфармавання насельніцтва»

А вось адзін са свежых прыкладаў добраахотна-прымусовай падпіскі ў медыцынскім асяродку. У рэдакцыю «НН» адзін з чытачоў перадаў ліст з Упраўлення аховы здароўя Мінаблвыканкама, разасланы па ўсіх медустановах вобласці. У ім — аб правядзенні падпіскай кампаніі на першы квартал 2012.

«З мэтай больш поўнага і шырокага інфармавання насельніцтва вобласці аб сацыяльна-эканамічным развіцці рэгіёнаў Міншчыны прашу забяспечыць ведамасную падпіску на газеты «Мінская праўда», «Советская Белоруссия», раённыя выданні, часопіс «Планета», «Рэспубліка», «Народная газета», «Звязда», «Белорусская нива», «Знамя юности». Падпісаны ліст начальнікам Упраўлення аховы здароўя Мінаблвыканкама Ліпніцкім. Адметна, што ад медыкаў патрабуюць падпіску не на спецыялізаваныя выданні кшталту «Медыцынскага вестніка», а на тыя, у якіх і без таго шмат падпісчыкаў, па словах міністра інфармацыі Праляскоўскага.

«Патрабую ўзяць пад асабісты кантроль»

Як правіла, выканкамаўскія чыноўнікі абстаўляюць сваеасабліваю падпісную кампанію як просьбу, унікаючы загаднага ладу. Але не ўсе. Старшыня Пухавіцкага райвыканкама Фёдар Караленя не толькі загадаў узяць пытанне падпіскі пад асабісты кантроль, але і ахарактарызаваў дзяржпрэсу як «кантраляваныя перыядычныя выданні».

Словазлучэнне «кантраляваныя выданні» фігуруе ў лісце намесніку старшыні Ваўкавыскага райвыканкама Уладзіміра Захарчука. Аднак у адрозненне ад пухавіцкага старшыні, ён толькі просіць арганізаваць падпіску.

Кастусь Матушыч, Сямён Печанко

Давыдзька апусціўся

На БТ расказалі, нібыта Саннікаў «добрахвотна ўвайшоў у камеру з «апушчаным» і «знаходзіцца «на самым дне» — такі недатыкальны.

У нядзелю ў праграме «У цэнтры ўвагі» на тэлеканале «Беларусь-1» паказалі моташны рэпартаж, у якім Андрэя Саннікава і Змітра Дашкевіча прадставілі людзьмі на дне крымінальнага жыцця.

У відэа фігуруе актывіст праваабарончай арганізацыі «Платформа» Юрый Чыгілейчык. Ён сказаў, што ў Саннікава ўзніклі праблемы ў калоніі праз Дашкевіча.

Журналіст БТ (голас за драму) пайшоў далей і творча развіў гэтую ідэю. Ён дайшоў да таго, што заявіў, што Саннікаў нібыта «добрахвотна ўвайшоў у камеру з «апушчаным» і «знаходзіцца «на самым дне» — такі «недатыкальны». Далей ішлі інсінуацыі вакол таго, што палітыка іншыя зняволеныя абвясцілі персонай нон-грата. І ніякім аўтарытэтам ён там не карыстаецца.

Такі матэрыял не мог з'явіцца без санкцыі цяперашняга кіраўніка БТ Генадзя Давыдзькі.

І трэба адзначыць, што ніколі раней такімі бруднымі прыёмамі БТ не карысталася — нават за Чыкіным і Зімоўскім.

Пусціўшы перадачу з гэтакімі фантазіямі — а тэлебачанне ў турмах глядзяць, — лукашэнкаўцы разлічваюць ізаляваць Саннікава і Дашкевіча ад іншых вязняў, зрабіць іх жыццё ў калоніях невыносным.

На думку сваякоў палітвязняў, такім чынам лукашэнкаўцы помсцяць вязням за тое, што яны адмаўляюцца пісаць прашэнні аб памілаванні.

Разлічваюць ізаляваць Саннікава і Дашкевіча, зрабіць іх жыццё ў калоніях невыносным

Падчас выбараў Ірына Халіп была ўвесь час з Андрэем Саннікавым. Ужо год як Андрэй у турме.

Раней жонка палітыка Ірына Халіп заяўляла, што да Андрэя Саннікава ў камеру спрабавалі падсадзіць чалавека з нізкім статусам. Але на пратэст палітыка яго адсадзілі.

Брудны рэпартаж БТ прагучаў у адной праграме з заявамі Аляксандра Лукашэнкі пра тое, што хутка Беларусь можа стаць «самай ліберальнай з дзяржаваў».

Кастусь Матушыч, Мікола Бугай

«Усё пачалося з першага этапавання Андрэя. Менавіта тады прагучалі пагрозы, што да Бабруйска ён не даедзе. А калі даедзе, то яго заб'юць там, — расказала «НН» Ірына Халіп. — Уладам не падабалася, што Андрэй мае вялікі маральны аўтарытэт сярод асуджаных.

Да яго сапраўды спрабавалі падсадзіць «апушчанага». Але ён адразу абвясціў

галадоўку і заявіў, што сядзець у адной камеры з гэтым чалавекам не будзе. «Апушчанага» забралі. Што адбываецца ў «Віцьбе», я не ведаю. Лічу тое, што да яго не дапускаюць адваката, не даходзяць лісты, робіцца, каб змясціць чалавека ў пэўны вакуум. Калі яго можна спрабаваць у чымсьці пераканаць. Маўляў, пакуль цябе няма, пра цябе забыліся, адвакаты

займаюцца іншымі справамі, жонка добра пачуваецца без цябе, а маці, магчыма, ужо ў шпіталі з сардэчным прыступам. Што заўгодна можна чалавеку ўнушаць.

Андрэя імкнуліся зламаць, але не зламалі. А калі не атрымалася зламаць, чаму не паспрабаваць яго дыскрэдытаваць. Цяпер яны спрабуюць тое зрабіць, але гэта бессэнсоўна».

Яшчэ адна гнюсная правакацыя супраць сям'і Саннікава і Халіп

На сайце «Беларускага партызана» з'явіўся запіс «Ганьба сям'і», які нібыта належыць драматургу Уладзіміру Халіпу.

Гаворка ў допісе вялася пра нашумелы сюжэт на тэлеканале «Беларусь-1» пра Андрэя Саннікава і Змітра Дашкевіча. «Аўтар» выказваў абурэнне матэрыялам, а таксама змясціў тое самае відэа.

Уладзімір Халіп кажа: «Я ніколі нічога не даваў сайту «Партызан». Гэта надрукаваў не я».

Мы звязаліся з кіраўніком сайта «Беларускі

партызан» Паўлам Шараметам. «Я быў здзіўлены, калі пабачыў гэты допіс. Сапраўды, мы заводзілі акаўнт для Уладзіміра Халіпа, каб ён мог весці блог, дасылалі яму код доступу, але ён нічога не друкаваў», — кажа Шарамет.

«Некалькі месяцаў таму ў нас была падобная непрыемная гісторыя з Агурцовым, у ягоным блогу быў надрукаваны брудны матэрыял пра Ірыну Халіп, з відэа з порнасайтаў. Мы хутка знялі матэрыял, папрасілі прабачэння. Тады мы прасілі ўсіх аўтараў быць вельмі ўважлівымі, змяніць паролі, бо іх кампутары могуць быць

узламаныя», — кажа журналіст.

«Аўтары самі змяшчаюць допісы, без нашай прэмадэрацыі. Паколькі Халіп не званіў нам, то нейкі час мы не здымалі гэты допіс».

Выглядае, што такі «ўкід» ад імя Уладзіміра Халіпа зроблены, каб распаўсюдзіць відэа, для гэтага была абраная пляцоўка папулярнага інтэрнэт-рэсурса.

«Мярзюць. Гэты падонкі не могуць зламаць Андрэя [Саннікава — «НН»], дык дзейнічаюць такім чынам», — кажа Уладзімір Халіп.

Зміцер Панкавец

Васьковіч: «Перастаньце называць мяне анархістам, я нацыяналіст»

Хлопца, які шпурнуў кактэйль Молатава ў будынак КДБ, перавялі ў «крытку».

Яўген Васьковіч сядзіць у магілёўскай турме ў камеры на трох чалавек. З калоніі яго перавялі ў «крытку» (турму камернага тыпу) за парушэнні. У тым ліку за тое, што не аддаваў кантралёрам беларускамоўную Біблію. 18 лістапада ён выйшаў з ШІЗА, дзе правёў месяц. Сядзець яму непасрэдна ў тур-

Яўген Васьковіч, 212011, г. Магілёў, вул. Крупскай, 99а, турма № 4.

ме яшчэ 3 гады, але і пасля гэтага да канца тэрміну будзе вельмі далёка... Пра «УДВ» (умоўна-датэрміновае вызваленне) ці «замену рэжыму» можна забыць у прыныце — гэта тычыцца амаль выключна брыгадзіраў ды загасаў атрадаў з ліку саміх зэкаў. Асабістаму ворагу Камітэта дзяржаўскай не даводзіцца разлічваць на нейкія паслабленні...

У сваім апошнім лісце Васьковіч піша: «Зрабіце, калі ласка, хоць што, каб у прэсе мяне перасталі называць анархістам. Я быў, ёсць і буду нацыяналістам».

Ён просіць у лістах даслаць яму тэксты патрыятычных песень і

публікацыі на нацыянальную тэматыку.

У свой час мне давялося перасякацца з анархістамі на Валдарцы і ў Наваполацку (турма заўжды шліфе ідэалагічныя супярэчнасці). Дык вось, яны былі заваленыя лістамі як з Беларусі, так і з-за мяжы. Гэта была іх анархісцкая салідарнасць.

Свой апошні ліст Васьковіч сканчае вершам Арсенневай: Беларусь, наша Маці-Краіна, Ты з нас моцных зрабіла людзей...

Алесь Кіркевіч

Яшчэ пра Васьковіча чытайце на старонцы 12.

Сцісла

Штраф за пратэст супраць смяротнага пакарання

Таццяну Гацура аштрафавалі на 20 базавых велічынь (700 тыс. рублёў) за ўдзел у несанкцыянаваным мерапрыемстве. 6 снежня яна разам з двума сынамі дзевяці і дзесяці гадоў прыйшла падаваць у Адміністрацыю прэзідэнта зварот да А.Лукашэнкі аб змене пакарання для Канавалава і Кавалёва. У руках у яе быў плакат з надпісам: «Спадар прэзідэнт, у мяне 4 дзяцей. Хто абароніць іх права жыць?»

Сітуацыя з правамі чалавека ў краіне пагоршылася

Пра гэта заявілі праваабаронцы. Па іх словах, сітуацыя нашмат змянілася за апошні год. Пераслед зазналі не толькі палітыкі і актывісты, а таксама адвакаты, якіх пазбавілі ліцэнзій. «Рэпрэсіі ўлады накіраваны і на праваабаронцаў, гэта значыць на тых, хто непасрэдна не з'яўляецца яе апанентам у барацьбе за ўладу, на так званых «санітараў», якія выводзяць з поля боя «параненых». Гэта, канечне, сумна, але, нягледзячы ні на што, мы павінны прыкладаць усе намаганні для захавання правоў чалавека», — адзначыў старшыня Беларускага Хельсінкскага камітэта Алес Гулак.

Юрый Чыж носіць гадзіннік, даражэйшы за \$400 тысяч

Плацінавы Ulysse Nardin мае абмежаваны выпуск — усяго 30 экзэмпляраў.

Супердарагі гадзіннік бізнэсмэн Юрый Чыж «засвяціў» у часе паседжання выканкама Беларускай федэрацыі футболу.

Выглядае, бізнэсовец носіць гадзіннік Circus Minute Repeater (749-80) фірмы Ulysse Nardin з плацінавым корпусам, цыферблатам з чорнага оніксу і белага золата і раменьчыкам са скуры алігатора з плацінавай устаўкай. Або таннейшы на \$30000 Circus Minute Repeater (740-88).

Розніца ў кошыце тлумачыцца тым, што ў гэтай мадэлі цыферблат выраблены з сіняга авантурыну, а ў раменьчыку устаўка не з плаціны, а з белага золата.

Усяго такіх гадзіннікаў у кожнай з трох версій выраблена па 30 экзэмпляраў. Па цэне гадзіннік Чыжа ўваходзіць у ТОП-25 самых дарагіх гадзіннікаў свету.

Юрый Чыж — адзін з самых багатых бізнэсоўцаў Беларусі. Ягонае ТАА «Трайпл» займаецца будаўніцтвам, а таксама перапрацоўкай і продажам нафтапрадуктаў. Чыж валодае рэстараным бізнэсам і вытворчасцю газаваных напояў, вытворчасцю будматэрыялаў і футбольным клубам.

Нарадзіўся ён пад Бярозай, і дагэтуль мае сувязь з малой радзімай. Пачынаў ён кар’еру ў сферы машынабудавання, бізнэсам стаў займацца ў 90-я.

Памер багацця Юрыя Чыжа дакладна вызначыць немагчыма. Ён належыць да нешматлікага кола багатых людзей краіны, набліжаных да Лукашэнкі.

Сямён Печанко

Што ўяўляе сабой Circus Minute Repeater?

Анімаваная кампазіцыя, якая ўяўляе сабой цыркавую арэну, упрыгожвае блакітны авантурынавы цыферблат гэтага эксклюзіўнага гадзінніка. Кожная з шасці фігурак уручную філігранна выразаная з золата. Пры запуску механізма хвіліннага рэпетыра малпачка спрабуе злавіць мячыкі, якімі жанглюе блазан, — гэтыя рухі суправаджаюць бой гадзінніка. Дрэсіроўшчык размахвае бізуюм перад тыграм — адбываецца бой чвэрцаў гадзіны. Тыгр размахвае лапай у такт бою хвілін. Мядзведзь кланяецца балерыне, пакуль працуе механізм бою.

Шпіёнка як твар швейцарскай кампаніі

Цікавая дэталь: тварам швейцарскай кампаніі Ulysse Nardin у Маскве ў 2010 годзе стала скандальна вядомая расійская шпіёнка Ганна Чапман. Першы буцік, размешчаны за два крокі ад Краснай плошчы, яна адкрыла разам з уласнікам швейцарскай кампаніі Рольфам Шнайдрэрам.

Камертон
Сяргея
Ваганавы

Божы дар і яечня, ці Правадыр на раялі

На мінулым тыдні людзі, хворыя на Савецкі Саюз, атрымалі шырокую прастору для слязлівых уздыхаў і салодкіх успамінаў. З аднаго боку — 20 гадоў развалу СССР; з другога — 41-ы (і калі толькі паспелі?) з’езд БРСМ.

Што ж, мы ўжо прывычаліся да гістарычных фантазмагорый, ставімся да іх як да нечага непазбежнага. Між тым глабальныя гістарычныя фантазмагоры, ад якіх здараюцца войны і ліецца кроў, складаюцца з маленькіх фантазмагорый, народжаных бязмежна хворымі фантазіямі цынчных палітыкаў і тых, хто прыстасоўваецца састрыгаць з іх небяспечных фантазій вельмі адчувальныя купоны...

Ну, ці не фантазмагорыя, калі з бласлаўлення мітрапаліта Філарэта праваслаўная царква падносіць у падарунак пераемнікам ленінскага камсамола Харугву з лікам Найсвяцейшай Багародзіцы — святы царкоўны сцяг?! Пераблыталі, так бы мовіць, Божы дар з яечняй. Бо тут, прабачце, адно з двух: альбо Харугва, альбо адмова ад сумнеўнага пераемніцтва ва ўсіх яго праявах і выніках.

Нават не толькі сумнеўнага — злачыннага ў дачыненні да Царквы.

Могуць усклікнуць: калі тое было!

Не «было» — ёсць.

Бо пад выглядам заахвочвання дабрачыннай дзейнасці моладзі бласлаўляецца распаўсюджванне атруты ад змярцвелай ідэалогіі.

Атруты, якая нараджае лгуноў, цынікаў і прыстасаванцаў — так званы кадравы рэзерв.

Шкада краіну, якой яны збіраюцца кіраваць.

Але шкада і тых падлеткаў, тых юнакоў і дзяўчат, хто сапраўды верыць у высокароднасць «лукамола»,

Шкада краіну, якой яны збіраюцца кіраваць

у яго «пранікнёную любоў» да Беларусі, прасякнутую так званым савецкім патрыятызмам.

Шкада тых дабрачыннікаў, якія сапраўды бескарысліва дапамагаюць старым, хворым і нямоглым людзям, не ведаючы нават, колькі старых, нямоглых і хворых людзей можна было б забяспечыць нармальнымі пенсіямі, таннымі лекамі і сучаснымі прыстасаваннямі за тая бюджэтныя грошы, якімі сілкуецца БРСМ...

Шкада тых маладзёнаў, да якіх сапраўды дакрануўся Бог, і якія вераць у шчырасць падтрымкі іх талентаў з боку ўлады, быццам улада не патрабуе ўзамен ідэалагічнай, а насамрэч праўладнай чысціні іх думак і грамадскіх паводзін. Нават калі адбудзецца іх жыццёвы бенефіс, у канцы чакае горкае расчараванне і забыццё.

Я ведаў людзей, чый Божы дар ператварыўся ў яечню.

Аднаго з іх, можна казаць, ведаю ўсё жыццё. З таго часу, калі ў музычнай школе, дзе прайшло колькі год дзяцінства, з’явіўся аднекуль з вёскі хлопчык з цымбаламі...

Як ён іграў на тых цымбалах!

У канцы 50-х — пачатку 60-х я сустрэкаў яго ў старой драўлянай хаце на Старажоўцы, дзе збіралася невялікая кампанія студэнцкай моладзі. Ён прыходзіў з гармонікам, іграў мелодычныя кампазіцыі і спяваў свае цудоўныя песні на беларускія вершы...

Праз колькі год я сустрэў яго ля свайго дома. Ён, ужо знакаміты, учапўся ў рукаў і доўга трос яго, расказваючы пра свае замежныя вандроўкі і нібыта здзіўляючыся сваёй знакамітасці: «Ці ж мог я калісьці падумаць, што мяне, простага беларускага хлопца, будучы ведаць у свеце?» — «Ты ж талент». — «Не, стары, не толькі талент. Гэта ўсё камсапол. Заходзь...»

Я зайшоў да яго праз некалькі гадоў. На шыкоўным раялі, амаль на ўвесь пакой, стаяў бюст Леніна. «Чаму не Чайкоўскага?» — пажартаваў я. — «Не смейся, — пакрыўдзіўся ён, — каб не Ленін, я б не стаў тым, кім стаў...» — «Каб не Герман», — паправіў я. — «Герман?» — «Так, Герман, дырэктар нашай школы. Каб ён не знайшоў цябе, не выцягнуў з правінцы, не прыняў у школу, куды пшчаміліся дзеці рознага начальства...»

Апошні раз я сустрэў яго гадзі з тры таму, пранізліва марозным надвечоркам. З-за паднятага каўнера зашмалёванай дубленкі чуўся мярзотны пах спіртнога. «Вось, толькі з Алтая, з Зюганавым ездзіў... Каб не Зюганав...» — «Ленін...» — «...каб не Зюганав... Ведаеш, колькі грошай гатовы плаціць? А хутка ў Маскву, Лужкоў запрашае... Каб не Лужкоў...»

Так і бегаюць яны адзін за адным — былы Божы дар за былым камсамолам і былы камсапол за былым Божым дарам...

Такая вось фантазмагорыя, такая яечня...

Туфлі Ермакавай — нямецкай фірмы Caprice

«Ну вось у мяне яго [даляра] няма, і я не іду ў абменнік, мне ён проста не патрэбны, у мяне ў 90-я не было і сёння няма. Так, абутак завозіцца імпартна, так, ён стане крыху даражэйшы, але нічога страшнага, зносім замест двух туфляў адныя».

Так у канцы мая казалы тады яшчэ кіраўнік «Беларусбанка», а сёння старшыня Нацбанка Надзея Ермакава. Словы пра адну пару туфель сталі крылатымі.

Нарэшце фатографы змаглі зняць гэты славетны абутак. Як падказалі чытачы, гэта туфлі нямецкай фірмы Caprice. Новая пара каштуе ў нямецкіх інтэрнэт-крамах каля 60 еўра. У Беларусі — каля мільёна рублёў.

АГ

Фотафакт

Беларускі эратычны календар для ўсяго свету

Студыя «Сайтвуд» скончыла праект эратычнага фотакалендара для кампаніі TOPTUL, распрацоўшчыка і вытворцы прафесійнага інструмента для СТА. Календар будзе распаўсюджвацца між кліентамі кампаніі па ўсім свеце.

PHOTO BY MEDIA.NET

Руліць будзе Пятровіч

**Названы новы настаўнік
футбольнай зборнай.**

«Юры Аляксандравіч, можа, давайце пачнём», — ці то папрасіў, ці то скамандаваў старшыня Беларускай федэрацыі футболу, віцэ-прэм'ер Сяргей Румас бізнэсмэну Юрыю Чыжы, які доўга не садзіўся за круглы стол, размаўляючы з кімсьці ў дзвярах памяшкання.

У футбольным музеі БФФ 8 снежня было шматлюдна. Яшчэ на павестцы дня стаяла пытанне пра новага трэнера зборнай. Ужо восьмага за час існавання нашай каманды. Мінуты — Бернд Штанге — вось ужо некалькі тыдняў на радзіме, у Нямецчыне.

На павестцы дня гэтае пытанне стаяла толькі трэцім, але ўлічваючы вялізнаю цікавасць, Румас прапанаваў зрабіць яго цэнтральным.

Журналісты бачылі Кандрацьева яшчэ пры ўваходзе ў Дом

Падчас прызначэння галоўным трэнерам Кандрацьеў (у цэнтры) адчуваў сябе крыху не ў сваёй талерцы.

Георгій Кандрацьеў

Нарадзіўся ў 1960 у Талачынскім раёне Віцебскай вобласці. Пачынаў выступаць за віцебскую «Дзвіну» (1978–79) і брэсцкае «Дынама» (лета-1981). У вышэйшай лізе чэмпіянату СССР гуляў за мінскае «Дынама» (1980–88), адэскі «Чарнаморац» (1989–90), маскоўскі «Лакаматыв» (1991), правёў 284 матчы, забіў 92 галы. У складзе мінчан быў чэмпіёнам (1982), бронзавым прызёрам (1983), фіналістам Кубка (1987), двойчы ўключыўся ў спіс 33 найлепшых футбалістаў (1985, 1987). Гуляў амаль да 40 гадоў. Як трэнер узначальваў мінскае «Дынама», «Смаргонь», «Віцебск», моладзевую зборную Беларусі, з якой заняў 3-е месца на чэмпіянаце Еўропы ў Даніі і вывёў каманду на Алімпійскія гульні.

футболу. Таму чакаць сенсацыі не выпадала. Пасля таго як Георгій Пятровіч вывёў моладзевую зборную на Алімпіяду, яго кандыдатура стала ледзьве не адзінай, што рэальна абмяркоўвалася

«Якія пытанні?» — звярнуўся Румас да сяброў выканкама БФФ пасля агаложвання прозвішча кандыдата. У адказ на гэта была толькі цішыня. «Прашу вас быць больш актыўнымі, хочацца, каб выказалі сваё меркаванне», — не супакойваўся жывы віцэ-прэм'ер.

«Хацелася б пачуць адносна памочнікаў Кандрацьева», — пачуўся голас настаўніка БАТЭ Ганчарэнкі. «Неяк бедна», — расстроена прамовіў Румас.

У выніку выканкам без праблем ухваліў кандыдатуру Кандрацьева як новага настаўніка. Нават Чыж не прагаласаваў супраць. Сам жа Пятровіч увайшоў у залу ў новым касцюме з гальштукам. Выглядаў ён трохі збянтэжана, узіраўся ў падлогу, нячаста глядзеў у вочы суразмоўцам.

«Я разумю, якая гэта нялёгкая праца. Буду рабіць усё, каб вас не падвесці», — адрапартаваў Кандрацьеў. Дапамагаць яму будзь Андрэй Сапункевіч, Вячаслаў Акшаеў («чалавек, бліжкі па духу»).

Трэнеры зборнай Беларусі

- Міхаіл Вергянка (1992 — 1994)
- Сяргей Бароўскі (1994 — 1996)
- Міхаіл Вергянка (1997 — 1999)
- Сяргей Бароўскі (1999 — 2000)
- Эдуард Малафееў (2000 — 2003)
- Валеры Стральцоў (верасень 2002)
- Анатоль Байдачны (2003 — 2005)
- Юры Пунтус (2006 — 2007)
- Бернд Штанге (2007 — 2011)

На прэс-канферэнцыі адказы новага настаўніка былі кароткімі, часам словы даводзілася проста выдзіраць.

«Самы галоўны мінус — вельмі моцная група нам трапілася. Я шчыра веру, што з гэтымі хлопцамі можна вырашыць самыя высокія задачы. Хай не ў гэтым цыкле, дык у наступным».

Нагадаем, што ў адборачную групу да чэмпіянату свету-2014 беларусы трапілі з дзейнымі чэмпіёнамі свету і Еўропы Іспаніяй, а таксама Францыяй, Фінляндыяй і Грузіяй. «Калі б я сказаў, што мы ставім за мэту заняць першае ці другое месца ў гэтай групе, то вы б, напэўна, назвалі мяне шарлатанам».

Контракт разлічаны на два адборачныя цыклы. Кандрацьеў не бачыць праблем у сумяшчэнні працы на пасадах настаўніка нацыянальнай і алімпійскай каманды. «Мы пакінем усё найлепшае, што было ў каманды Штанге. Напрыклад, абарону. Але ў атацы трэба гуляць больш агрэсіўна», — лічыць новы настаўнік.

Кандрацьеў заўсёды гуляў нападаючым, на вастрыні атакі. За сваю кар'еру ён нямала забіў. Цяпер задача перад ім яшчэ больш складаная — навучыць забіваць вучняў.

Зміцер Панкавец

Цытата

Юры Чыж: Жора разумее футбол толькі на інтуітыўным узроўні

«Жора Кандрацьеў наогул рызыкне ўсё жыццё прабыць другім. Бяда ў яго такая ж, як і ў многіх яго калегаў: не хоча вучыцца. Я яму кажу: «Вось табе грошы — едзь у Вышэйшую школу трэнераў». Якое там... Ён жа нават Інстытута фізкультуры не можа скончыць».

Я Жору прапанаваў дапамагчы з аднаўленнем, але ён спрытнейшым аказаўся: «Саныч, я за дзве скрыні шампанскага сам усе пытанні вырашыў». Ён не разумее, што мне яго дыплом не патрэбны. Жора разумее футбол толькі на інтуітыўным узроўні. (...) Кандрацьеў можа сабраць дынамаўцаў і зладзіць паміж імі чэмпіянат. Хто больш за раз з усталёванай адлегласці патрапіць у перакладзіну. Ён трапляе васьм, а гэтыя балбесы — па разе. Жора задаволены — будзе што расказаць прыяцелям у хвіліны сяброўскага застолля, але толку ад такой трэніроўкі ніякага. Ён жа не толькі паказваць, але і вучыць павінен. А тут у Жоры прабел. Няма спецыяльных ведаў».

Юры Чыж, генеральны дырэктар «Дынама» (Мінск). Верасень 2003.

Такім ён хлопцам быў. Георгій Кандрацьеў (у цэнтры) быў грозой супернікаў мінскага «Дынама».

Пяць малавядомых фактаў з жыцця Георгія Кандрацьева

№1. Курэнне. Георгій Кандрацьеў — заўзяты курэц. Раней трэнерам можна было паліць на броўцы стадыёна, потым за такія паводзіны пачалі штрафваць. «Кінуў курыць, — кажа Кандрацьеў. — Два тыдні ўжо як. Пакуль лёгка даецца». Калі яго запыталі пра іншыя кепскія звычкі, то настаўнік адрагаваў: «Давайце я з куравам спачатку разбярэся». Кажа, што матам лаецца на футбалістаў рэдка. А вось брамнік «маладзёжкі» Гутар кажа, што Пятровіч іх называе іранічна «інвалідамі».

№2. Бамбардзір. За савецкім часам Кандрацьеў забіў галоў болей, чым хто-небудзь з беларусаў. Цэлых 124 мячы. Прычым соты гол ён забіваў двойчы. Спачатку літоўскаму «Жальгірысу» (клуб зняўся з першынства і гол быў ануляваны), а потым вал-

гаградскаму «Ротару». Прастаўляцца партнёрам даводзілася двойчы. У сярэдзіне 90-х ужо немалады Кандрацьеў удостал пагарэзіў у ніжэйшых лігах Фінляндыі, дзе забіў амаль 70 галоў.

№3. Нешматслоўны. Кандрацьеў неадназначна ставіцца да працы журналістаў. «Чаму я да СМІ стаўлюся без асаблівага даверу? Тое, што прэса зрабіла з Юрай Курненіным пасля

чэмпіянату Еўропы... Не магу дараваць. І, відаць, ніколі не дарую». Курненін быў трэнерам «маладзёжкі» на Еўра-2009. Каманда выступіла на ім няўдала. «Коўчу» дасталася порцыя крытыкі ў СМІ. Сэрца Курненіна не вытрымала паразаў, праз пару тыдняў пасля чэмпіянату ён памёр. Тым не менш, Кандрацьеў збіраецца мяняцца ў гэтым кірунку.

№4. Выхавацель. З моладзю даводзіцца быць не проста трэнерам, але і выхавацелем. «Пасля нейкай гульні іду па калідоры гатэля, а насустрач Букаткін з двума кўфлямі піва. Ну, Бука вядомы аматар піва. Калі пасля гульні не вып'е, то дзень пражыты дарма». Піва ў футбаліста забраць давалася. Калі трэба, то і на дыска-тэку Георгій з пацанамі сходзіць. «Здзівіў Пятровіч — выпісваў такія крэндзелі пад

дыскатэчную музыку, што я дзіву даваўся. Адразу бачна, што ідзе ў нагу з часам», — прызнаваўся Павел Няхайчык.

№5. Шрэк. Футбалісты заўзятары нярэдка паміж сабой па-добраму называюць Кандрацьева Шрэкам. Вялікі і лысы. Грозны на выгляд, але з добрым сэрцам.

«Забойства як і не было. А я сына пахавала...»

Месяц таму ў Слуцку да смерці збілі мужчыну.

Па афіцыйнай версіі Анатоль Елісеў памёр ад атрыманых удараў падчас бойкі. Родныя Анатоля не вераць следству і дабіваюцца, каб справу забрала Мінская абласная пракуратура.

Тры тыдні не высыхала кроў

Галіна Елісеева — маці 36-гадовага Анатоля, якога знайшлі мёртвым 13 лістапада. Жанчына прыводзіць на месца здарэння — каля інтэрната спорткомплекса «Дэльфін». Паказвае на лужыну. Тут і знайшлі яе сына. Жанчына кажа, што тры тыдні кроў не сыходзіла ў зямлю — стаяла вось такой самай лужынай. Галіна Анатольеўна не стрымлівае слёз. Запальвае свечку і моліцца.

Аглядаюся. Гэты ўчастак добра праглядаецца з вуліцы Леніна — цэнтральнай вуліцы горада. Адлегласць да яе — каля сарака метраў. З аднаго боку стаіць інтэрнат, дзясяткі вокнаў якога выходзяць менавіта сюды. З другога — крама, на якой усталяваны дзве відэакамеры.

І ніхто нічога не бачыў і не чуў. Звярталіся ж і да запісаў камер. Выявілася, што менавіта ў гэты дзень праз нейкую няспраўнасць запіс не вёўся — стужка аказалася чыстай.

Знайшлі Анатоля падлеткі. Ён ляжаў на зямлі. Перавярнулі на спіну. Ubачылі акрываўлены твар. Затым прыехала міліцыя.

Некаторыя выпадкі праводзяць паралель са справай, якая мела месца ў Слуцку ў 1967 годзе. Тады ў парку быў знойдзены мёртвым мясцовы жыхар. Як высветлілася, яго білі, а удар у жывот прывёў да таго, што адкрылася язва. Мужчына памёр. Пад падазрэнне трапілі загадчык аддзела культуры гарвыканкама і яго брат. Ход расследавання не агалошваўся. І гэта выклікала ў людзей насцярожанасць. Суд праходзіў пад пільнай увагай мясцовых жыхароў. Хаця зала суда і не магла змясціць усіх, людзі стаялі каля будынка. У першы дзень бацька забітага выступіў з адводам судзі. Але яго хаданіцтва не задаволілі. Мужчына пакінуў залу. Случаі ўспрынялі суд як спробу апраўдаць абвінавачаных. На трэці дзень працэсу, 12 кастрычніка, было вырашана абвінавачаных вывесці ў Мінск. Са сталіцы прыехалі міліцыянты. Але іх было мала. Людзі пачалі бунтаваць. У выніку ў будынак суда кінулі некалькі бутэлек з бензінам. Згарэла суддзя, у бальніцы памёр міліцыянт. Абвінавачаных нібыта асудзілі ў іншым горадзе. Завадатараў беспарадкаў асудзілі таксама, двух з іх — на смяротнае пакаранне.

У Анатоля застаўся 15-гадовы сын.

Званок у міліцыю

«Злачынства раскрытае», — паведаміў «НН» начальнік Слуцкага РАУСа Аляксей Стром. Затрыманы адзін чалавек. Справа распачата па частцы 3 артыкула 147 КК (наўмыснае прычыненне цяжкага цялеснага пашкоджання, якое пацягнула на неасцярожнасці смерць пацярпелага). Караецца пазбаўленнем свабоды ад пяці да пятнаццаці гадоў.

Па словах Строма, канфлікт паміж мужчынамі адбыўся на глебе асабістай неспрыязнасці. Загінуламу нанеслі «адзін альбо некалькі ўдараў» (гэта яшчэ павінна вызначыць экспертыза).

Стром адзначыў, што толькі пасля Новага года справу перададуць у пракуратуру для далейшага накіравання ў суд.

Білі толькі па галаве

Родныя Анатоля не вераць у афіцыйную версію. І лічаць, што справа павінна быць заведзеная па артыкуле 139 — забойства. Тэя траўмы, што атрымаў яе сын, жанчына лічыць не чым іншым, як жорсткім мэтанакіраваным забойствам. На руках сына яна не ўбачыла ніякіх слядоў — значыць, не адбіваўся альбо проста не мог.

Маці сцвярджае, што ў Анатоля быў вырваны кадык, лопнулі вочы, быў растружчаны чэрап, апухлыя счарнелыя вушы, костка пераносся прабіла мозг... Галіна Анатольеўна кажа, што справу адразу хацелі

завесці такім чынам, нібыта яе сын памёр пасля падзення. І толькі прысутнасць на анатаміраванні сталічнага спецыяліста не дазволіла гэта зрабіць. Але на месцы вызначыць прычыну смерці не змаглі — накіравалі матэрыялы на экспертызу ў Мінск. Пакуль адказу не было.

Маці Анатоля пэўны час не прызнавалі пацярпелай. Толькі яе зварот у абласную пракуратуру вырашыў пытанне. Ёй надалі адпаведны статус 5 снежня. Тады і адбылася першая размова са следчым. Да гэтага да бацькоў ніхто не звяртаўся, іх не выклікалі ў міліцыю.

Камеры відэаназірання ў той дзень чамусьці не працавалі.

Усё пачалося за дзень да смерці

Як расказала Галіна Елісеева, 12 лістапада Анатоля запрасілі ў інтэрнат спорткомплекса «Дэльфін» на дзень нараджэння. Праз штосьці там пачалася бойка. Мужчыну збілі пяцёра. На наступны дзень ён расказаў пра здарэнне старэйшаму брату Вадзіму. Разам паехалі ў інтэрнат разабрацца. Але як толькі зайшлі ў пакой, іх пачалі біць тры ж пяцёра. А пасля выкінулі на калідор.

Браты вярнуліся дадому, дзе Анатоль заўважыў, што ў яго знік мабільнік. Вадзім паклікаў двух сяброў, і ўчатырох зноў паехалі ў інтэрнат. У пакоі былі толькі двое мужчын. Анатоль папрасіў вярнуць тэлефон. Тэя адмаўлялі, што ён у іх. Зноў завязалася бойка. Але ў выніку мабільнік аддалі. І браты адразу з'ехалі. Але па дарозе адзін з сяброў заўважыў, што ў яго знік дарагі гадзіннік. А ў Анатоля ў тэлефоне не аказалася сімак. Ужо ўдзвух яны паехалі назад па свае рэчы. Думалі, што ў выпадку патасоўкі справяцца самі.

Уваходзілі ў інтэрнат разам. Калі сябар зайшоў у пакой, там было шмат міліцыянтаў (іх выклікалі суседзі). Ён пачаў патрабаваць, каб яму вярнулі гадзіннік. А пасля ўбачыў, што побач няма Анатоля. У гэты час, як выявілася, мужчыну вывелі на вуліцу і пачалі біць.

Людзі ў цывільным

Крымінальная справа была заведзеная 16 лістапада. Галіна Анатольеўна не разумее, чаго чакалі тры дні. Калі ўжо трынаццатага быў затрыманы Андрэй Л., які ўсю віну ўзяў на сябе. Маўляў, ён

Сябрам не далі пашукаць сведак у інтэрнаце

Жыхары інтэрната нічога не бачылі.

біўся з Анатолем. Па словах жанчыны, у справе фігуруюць яшчэ двое невядомых мужчын. Жанчына не можа ўявіць, як невядомыя людзі маглі ўмяшацца ў бойку, калі б яна і была, паміж сынам і Андрэем. І лічыць, што Андрэй Л. ведае тых людзей, але з нейкай прычыны не называе.

Галіна Анатольеўна настойвала, каб затрымалі ўсіх пяцёх чалавек, што збівалі яе сына за дзень да смерці (іх прозвішчы невядомыя). І нібыта чатырох забралі ў міліцыю. Але пасля людзі бачылі іх у інтэрнаце. Быў сярод іх і Андрэй Л.

Сябры Анатоля, кажа маці, паспрабавалі пасля яго смерці пашукаць у інтэрнаце сведак. Але ўжо на вахце да іх падыйшлі два міліцыянты і двое ў цывільным. Паралі сыходзіць. А для даходлівасці аднаго з мужчын ударылі ў жывот.

Галіна Анатольеўна спрабавала знайсці вахцёрку, якая працавала ў той вечар. Не змагла. У інтэрнаце казалі, што яна больш там не працуе.

«У жэці трэба, каб дзеці нас хавалі, а не мы іх, — з горам кажа жанчына. — Я хачу справядлівасці. За яго смерць павінен сесці той, хто вінаваты». Жанчына не верыць, што Андрэй Л. здзейсніў злачынства. Лічыць, што віну на сябе ён узяў не проста так. «Забойства як і не было. А я сына пахавала...»

Сын-падлетак застаўся без бацькі

Анатоль збіраўся пайсці ў адпачынак. Хацелі да Новага года закончыць рамонт у хаце бацькоў...

Працаваў мужчына электрыкам шостага разраду на прадпрыемстве электрычных сетак у Слуцку. Па словах Галіны Анатольеўны, яму неаднаразова прапаноўвалі перайсці працаваць майстрам. Усё адмаўляўся — любіў сам рукамі працаваць. Яго на ПЭС і Кулібіным называлі, бо ўсё мог зрабіць. Яго праца неаднаразова і адзначалася. Была грамата нават ад Міністэрства энергетыкі.

У Анатоля засталіся жонка і 15-гадовы сын.

Сяргей Макарэвіч, Слуцк—Мінск

Сцісла

Браты абрабавалі ў Навагрудку 60 кватэр

Два зводныя браты 1974 і 1986 гадоў нараджэння былі затрыманыя дзякуючы пільнасці жыхаркі старажытнага горада. Праходзячы вуліцай позна ўвечары, жанчына

заўважыла ў акне першага паверха дома падазронах людзей і паведаміла ў міліцыю. Браты дзейнічалі ў Брэскай і Гродзенскай вобласці. Ад крадзяжу да крадзяжу маладыя людзі ўдасканальвалі сваё «майстэрства»: перасталі біць шкло, пачаўшы высвідроўваць палатно шклопакетаў, выкарыстоўвалі рацыі для сувязі, выбіралі кватэры, дзе доўгі час

адсутнічалі гаспадары.

Бабулю забілі за заўвагу

Труп 62-гадовай жанчыны з нажавымі раненнямі быў знойдзены ва ўласнай кватэры ў Мінску. Праваахоўнікі высветлілі, што за дзень да гэтага ў кватэру прыходзіў мужчына. На допыце ён паказаў, што ў красавіку ставіў

бабулі новы шклопакет, а ў дзень забойства з уласнай ініцыятывы прыйшоў правярць, ці ўсё з вокнамі ў парадку. Там у яго з гаспадыняй адбыўся канфлікт на бытавой глебе: яна нібыта зрабіла заўвагу за тое, што ён не зняў чаравікі і «нагаптаў». Тады малады чалавек узяў нож і чатыры разы ўдарыў жанчыну.

КМ

Пісьменнікі разбіраліся, дзе хаваецца д'ябал

10 снежня ў Мінску адбыўся **XVI з'езд Саюза беларускіх пісьменнікаў**.

У краіне два пісьменніцкія саюзы — ляяльны ўладам Саюз пісьменнікаў Беларусі, якім кіруе генерал-мільцыя Чаргінец, і незалежны Саюз беларускіх пісьменнікаў (СБП) — спадкаемца пісьменніцкай арганізацыі савецкіх часоў, у якой былі ўсе нашы класікі XX стагоддзя.

У з'ездзе незалежнага саюза бралі ўдзел каля 200 дэлегатаў. Адбыўся ён у мінскім Палацы мастацтваў. Шыкоўны Дом літаратара, збудаваны ў машэраўскія часы, — сярод стратаў арганізацыі за апошняе дзесяцігоддзе. Ён адышоў ва ўласнасць Адміністрацыі прэзідэнта.

Сярод старэйшых пісьменнікаў на з'езд прыйшлі Генадзь Бураўкін, Анатоль Вярцінскі, Мікола Аўрамчык. Былі таксама Уладзімір Арлоў, паэт і экс-кандыдат у прэзідэнты Уладзімір Някляеў, прязны да беларускай культуры пасол Швецыі Стэфан Эрыксан.

Ад 2002 арганізацыяй кіраваў Алесь Пашкевіч. На з'ездзе ён мо і без намёку зазначыў, што ўжо адбыў старэйшай два тэрміны і не хоча парушаць статут, ідучы на трэці. На пасаду новага старшыні рада СБП выставіла кандыдатуру прайма Ба-

рыса Пятровіча. Іншых ахвотных «цягнуць гэты воз» не знайшлося.

З'езд адзначыўся і скандалам. З пісьменніцкай суполкі быў гучна выключаны Васіль Якавенка. Нагодай стаў яго артыкул «Дзе хаваецца д'ябал», надрукаваны ў газеце «Літаратура і мастацтва» неўзабаве пасля Плошчы-2010. Аўтар вінаваціў кіраўніцтва СБП у фальсіфікацыях, у тым ліку фінансавых. Таксама ён звярнуўся з адпаведнай скаргай у пракуратуру. Тая не знайшла парушэнняў у дзейнасці СБП. На просьбу Юрася Пацопы Якавенку дазволілі выступіць. Але рашэнне аб выключэнні пакінулі ў сіле.

Паэт Славамір Адамовіч, выступаючы ў «Розным», закрануў тэму найважнейшай літаратурнай дыскусіі апошняга часу, што разгарнулася вакол тэксту Альгерда Бахарэвіча «Цёмнае мінулае Каяна Лупакі». У гэтым аўтар намаляваў вобраз Янкі Купалы, зламанага сістэмай. Нібы ў 1930-м Купала здрадзіў сабе і літаратуры, напісаўшы паэму «Над ракой Арэсай», якая славіла бальшавікоў. Мастак і пісьменнік Рыгор Сітніца звінаваціў Бахарэвіча ў «расправе з нацыянальнай літаратурай».

Дыскусія выклікала жывое абмеркаванне ў інтэрнэце, але на з'ездзе ў яе вырашлі не заглябляць-

ЕУРАДЫЕ

ца. «Скаргі трэба абмяркоўваць у працоўным парадку», — адзначыў Сяргей Законнікаў.

Можна меркаваць, што змены курсу арганізацыі за новым кіраўніком не адбудзецца. Барыс Пятровіч — блізкі таварыш экс-старшыні Алеся Пашкевіча.

Аксана Рудовіч, СМ

Барыс Пятровіч

Сапраўднае прозвішча — Сачанка. Нарадзіўся на поўдні Гомельшчыны, у вёсцы Вялікі Бор Хойніцкага раёна і належыць да роду, які даў некалькі пісьменнікаў (у прыватнасці, Барыса Сачанку). Барыс Пятровіч выйшаў з генерацыі «Тутэйшых», незалежніцкай суполкі 80-х. Доўгі час ён адпрацаваў у газеце «Літаратура і мастацтва» — у тым славым «дахолдынгавым» «ЛіМе».

Цяпер Барыс Пятровіч — рэдактар незалежнага літаратурнага часопіса «Дзеяслоў».

Цёмнае мінулае Каяна Лупакі і светлы вобраз Янкі Купалы

3 падачы Бахарэвіча разгарэлася літаратурная дыскусія.

Герой мастацкага эсэ Альгерда Бахарэвіча Каян Лупакі — «злеплены іншымі людзьмі са смалы і дзэгцю, скалочаны з драўляных страхаў, склеены са старых газетцін». У паэме «Над ракой Арэсай» ён звыводлівымі рыфмамі ўслаўляе дзейнасць камунараў і іх начальніка — тавары-

ша Модзіна: «Гэта таварыш Модзін падганяе Каяна Лупакі вечарамі і начама: пішы хутчэй, пішы, пішы давай. І Каян піша. А пад раніцу яму сніцца лесвічны пралёт...»

Тэкст Альгерда Бахарэвіча «Цёмнае мінулае Каяна Лупакі» з'явіўся на яго блогу «Гамбургскі рахунак» на радыё «Свабода». Такая інтэрпрэтацыя вобразу Купалы абразіла мастака і пісьменніка Рыгора Сітніцу. «Купала — нацыянальны геній, і трэба да яго як да нацыянальнага генія ставіцца», — кажа Сітніца. Прыклады іншага стаўлення ён называе «самазневажаннем»: «Бахарэвіч не ўлічвае, што ў той час да патыліцы паэта быў прыстаўлены рэвалвер чэкіста. Падобнае нацыянальнае хунвэйбінства трэба нейкім чынам спыняць».

Бахарэвіч лічыць, што спробы «нейкім чынам спыняць» крытычнае асэнсаванне даробку беларускай культуры прыводзіць да таго, што ў людзей, здольных думаць, «знікае ўсялякая ахвота набліжацца да тэрыторыі пад назвай «Беларуская культура».

Падзяліліся і меркаванні інтэрнэт-супольнасці: адны раіць Бахарэвічу звяр-

нуць увагу на «цудоўныя вершы Купалы, напісаныя ў 1930-я», а іншыя параўноўваюць ганіцельна аўтара «Каяна Лупакі» з падлеткамі, «якія падспераглі і збіваюць пасля спектакля акцёра, што добра сыграў паліцая».

Аналітык Ян Максімоў, які выступіў у палеміцы ў якасці «трэцяй сілы»: «Купала «заклаў» усю беларускую літаратуру оптам. Ён жа быў Купалам, яму аднаму лесам было дадзенае права і, што значна важнейшае, магучы дар слова гаварыць ад імя народа. І ён сказаў у 1930-х жахлівае «так» бальшавікам...»

Такая дыскусія не першая — у 1998 годзе жарсці ў пісьменніцкай і чытацкай супольнасці выклікаў апублікаваны ў «ЛіМе» артыкул Сяргея Дубаўца «Ружовы туман». Аўтар ставіў пад сумнеў даробак беларускай літаратуры ў савецкі час.

Прыкра, канстатуе Максімоў, што «называем «хунвэйбінамі» тых, хто спрабуе разабрацца, што насамрэч сталася з беларускай літаратурай у 1930-х».

Замест гэтага ідзе спрэчка: зрынаць ідалаў ці ствараць?

Сяргей Мікулевіч

Альгерд Бахарэвіч

Бахарэвіч выходзіць з Саюза пісьменнікаў

Прычыну разрыву літаратар тлумачыць тым, што Саюз застаецца «савецкай арганізацыяй». У сваім блогу Бахарэвіч прыводзіць тэкст заявы на імя старшыні Саюза беларускіх пісьменнікаў Барыса Пятровіча. Ён папракае кіраўніка арганізацыі і яе раду ў тым, што яны ніяк не абаранілі яго пісьменніцкую годнасць, калі іншыя літаратары і крытыкі абрынуліся на яго з «хлуснёй».

«Еўрадыё»

Рыгор Сітніца

Кулінковіч: «Я жудасна зняважаны»

У мінскім Loft Cafe адбыўся **канцэрт памяці рок-спявачкі Вольгі Самусік**.

Яна раптоўна памерла год таму. Выступілі яе сябры і гурты. Лідару «Нейра Дзюбеля» Аляксандру Кулінковічу, унесенаму ў «чорны спіс» музыкаў, спрабавалі перашкодзіць выступіць. «Мне ясна далі зразумець: калі я вырашу выйсці на сцэну без гурту, канцэрт можа не адбыцца, — цытуе Кулінковіч «Тузін Гітоў». — Вольга была маёй калегай і сяброўкай, а я нават слова пра яе не магу сказаць. Адчуваю сябе жудасна зняважаным». У выніку замест Кулінковіч і выступала «неідэнтыфікаваная асоба» ў майцы «Нейра Дзюбеля». Прошы ад продажу квіткаў музыкі перадалі сям'і Вольгі — на помнік.

СМ

Сцісла

\$115 за песню «Ляпісаў»

На расійскім інтэрнэт-аукцыёне molotok.ru выстаўлены трыб'ют гурту «Песняры» — «Песнярок» 1997 года вышска. Альбом прадаецца апаніў у 3500 расійскіх рублёў, што роўна \$115. Такая высокая цана абумоўлена тым, што на трыб'юце ёсць рэдкі запіс «Ляпіса Трубяцкага» — пераспяваная Міхалком песня «За полчаса до весны».

«Касіў Ясь канюшыну» стаў хітом у Польшчы

Ураджэнец Белаазёрска Генак Лёска ў чэрвені гэтага года выйграў польскі музычны конкурс «Х Factor», а некалькі тыдняў таму выйшаў яго дыск «Hazardzista», які складаецца з 12

песняў. «Касіў Ясь канюшыну» (на польскай мове) — сярод іх.

Крыстэн Сцюарт магла б набыць «Белтрансгаз»

Як падлічыў амерыканскі часопіс Forbes, самай рэнтабельнай зоркай Галівуда стала Крыстэн Сцюарт, галоўная гераіня вампірскай сагі «Змярканне». За тры гады яна зарабіла 2,4 млрд даляраў. Дзіўна збудаваная сістэма каштоўнасцяў у сучасным свеце. Вытворцы ілюзій маюць звышпрыбыткі. Параўнаем: 50% акцыяў «Белтрансгаза» каштавалі 2,5 млрд даляраў. Гераіня галівудскага моладзевага серыялу, калі б трохі паднапружылася, мела б грошы, каб яго набыць.

ЮУ, СМ

Прафесар Савіцкі заклікаў Пракаповіча адмовіцца ад звання «Герой Беларусі»

Каб зняць дэвальвацыю з самага высокага ганаровага звання — Герой Беларусі,

прапаную Вам асабіста здзейсніць сапраўды гераічны ўчынак.

«Герой Беларусі, ганаровае званне, найвышэйшая ступень адзнакі і дзяржаўная ўзнагарода за выключныя заслугі перад дзяржавай і грамадствам, звязаныя з подзвігам, здзейсненым у імя свабоды, незалежнасці і росквіту Рэспублікі Беларусь (Беларуская энцыклапедыя, т.5, стр. 193)».

Паважаны Пётр Пятровіч, ваша імя, ва-

ша асоба ўжо ўвайшла ў сучасную гісторыю Беларусі. Вы актыўна далучыліся, уліліся ў каманду першага прэзідэнта Рэспублікі Беларусь, шмат гадоў былі кіраўніком Нацыянальнага банка Рэспублікі Беларусь. Ваша карысная дзейнасць для народа будзе адэватна ацэнена ў гісторыі Беларусі.

Вы адзін з першых уганараваных ў суверэннай Беларусі самым высокім званнем і

Вы адчуеце пасля гэтага духоўны і фізічны ўздым

ордэнам — Герой Беларусі. Магчыма, гэта вялікая трагедыя для Вас.

Так сталася, што вынікі Вашай тэарэтычнай і практычнай палітыкі сталі катастрофай для жыхароў Беларусі. Не буду прыводзіць Вашы афіцыйныя заявы, якія, адны праз некалькі дзён, другія праз два месяцы, аказаліся падманам. Вы кінулі народ у хаос. Разбураны валютны рынак.

Народ паверыў Вам і ўраду і ў гэтых умовах захоўваў у банках беларускія рублі. А ў выніку дэвальвацыі, па дадзеным вядомых эканамістаў, укладчыкі банкаў на рахунках у нацыянальнай валюце страцілі 1,3 мільярда даляраў. Банкі і дзяржава фактычна

канфіскавалі большую частку зберажэнняў насельніцтва. Падарвана ў народа самае каштоўнае — давер нашай роднай дзяржаве.

Таму, паважаны Пётр Пятровіч, каб зняць дэвальвацыю з самага высокага ганаровага звання — Герой Беларусі — цяпер, сёння, а не перадаваць гэта нашым дзецям і ўнукам, — прапаную Вам асабіста здзейсніць сапраўды гераічны ўчынак — адмоўцеся ад гэтай узнагароды.

Перакананы, што Вы адчуеце пасля гэтага фізічны, інтэлектуальны і духоўны ўздым. Станеце моцным і здравым, маральна ачышчаным.

Мікола Савіцкі, прафесар, Мінск

Ганаруся, бо завуся беларусам

Верш у прозе. Аляксандр Красоўскі.

Ганаруся, бо завуся беларусам, ганаруся і губляюся, бо мяне ўжо даўно хочучы вынішчыць, бо я вялікая пагроза для статystыкі і чыйсьці мар.

Я не ведаю, што будзе ў наступны момант, замыкаюся на трыццаць тры замкі, перастаю існаваць у адзіноце, спяваю самотныя песні ў полі ды лесе, сярод людзей, чые сэрцы вельмі складана ўзрушыць. Поўнюся святлом сям'ядомасцю, бо прагну праўды існага, прагну моцы вольна дыхаць сасмяглым паветрам, у гэтай краіне са смакам камунізму.

Нагадай мне, Бацькаўшчына, як пяе салавей, крані маю душу яго жалобнай песняй, бо я ачарсцвелы ад болю, нібы той пень... Абудзі ўва мне смагу агню, бо прагну гарэць, адкрываючы жыццё, пячы крыніцай жывое вадзі, ляцець, нібы арол у вышыні, нападваючы існае святлом пазнання навакольнага сусвету... Ажыццявіць тое, на падабенства чаго быў створаны, адчуваючы кірунак майго паклікання, дасягаць сваіх мараў, углядаючыся ў кожнага з любоўю і павагай, быць сабой.

Крычаць аб праўдзе, дакранаючыся, узрушаць сэрцы, якія прагнуць журботнае песні салаўя ў глухой начы, перапаўняючы існае любоўю і прагненнем волі... Спяваць песню набліжэння святанку... Каб паверыў гаротны народ у тое, што ён ажыццяўляе сваю гісторыю, што толькі ён можа зрабіць сваё пчасце.

Каб ведаў кожны пра тое, што ён з'яўляецца цэнтрам Сусвету, не апу-

Ты цэнтр сусвету! >>>

скаючы рук, меў моц ператвараць думкі ў матэрыю... Верыў і змяняў наваколле, поўнае слёз і спадзяванняў.

Я веру ў тое, што мой гаротны народ пераможа зло, не апусціць рук, не дасць страху валадарыць у нашым жыцці, не дасць моцы тым, хто сёння зневажае, пераконваючы, што мы проста скаціна.

Расплюшчы вочы, знайдзі праўду, змагайся за сябе, за жыццё, за тое, што сапраўды мае цану, за тое, што табе дадзена ад пачатку... і перамагай... Не вер у сваю слабасць і страх, бо ты цэнтр сусвету і адказны за тое, што адбываецца вакол цябе.

«Затое рэальная зарплата паменшала»

Падвышэнне заробкаў у БДУР, альбо Як з павелічэннем аkladу змяняецца рэальная зарплата

Хачу расказаць пра тое, як Беларускім дзяржаўным універсітэце інфарматыкі і радыёэлектронікі (БДУР) падвысілі заробкі з 1 кастрычніка.

Не сакрэт, што ў нас невысокія аклады. Да прыкладу, аклад прафесара — дзесьці каля 650 тыс. Таму заробак складаецца з прэміі, даплат, індэксацыі, ма-

тэрыяльнай дапамогі і інш. З 1 кастрычніка аклады былі павялічаны на 26%. Затое рэальная зарплата паменшала. Так, калі за верасень чысты заробак за паўстаўкі асістэнта (за выняткам «агароднінных» 500 тыс.) склаў 833 тыс., то за кастрычнік налічана 633 тыс. Вось так у нас з падманнем аkladу на 26% рэальная зарплата зменшылася на 24%.

Максім, tut.by

Тое самае сігналізуюць нашы чытачы з іншых устаноў і прадпрыемстваў.

Зарабляем мы мільёны — а жывём як на рублі

Дружна крочылі калонай
І прыйшлі — адкуль пайшлі.
Зарабляем мы мільёны,
А жывём як на рублі.

Крык ірвецца із грудзей:
— Не туды ён нас вядзе!

Кнехт, Мінск

«Пенсіянеры адстойваюць доўгія чэргі, каб купіць малака»

У маім раёне (вуліца Народная ў Мінску, раён універмага «Беларусь») пенсіянеры адстойваюць доўгія чэргі зранку, каб купіць пакеты таннага малака.

Малака па 2300 за пакет завозіць малымі порцыямі, а вось такое самае малака за 5000-6000 можна купіць у любы час.

Уладзімір Гвоздзь, Мінск

Сабака

У маіх бацькоў жыве сабака, прыбіўся сам.

Бяздомны дварняк. Жыве летам на вуліцы, ахоўвае дом, зімой

у цяпліцы. Завуць Белка, побач працоўныя называюць Званочкам. Як хто ідзе, адразу брэша. Неяк пабегла некуды, прыйшла праз тыдзень ледзь жывая. Відаць, трапіла пад машыну. Выжыць выжыла, але пшчанюкоў у яе не было.

Днямі зноў некуды знікла, а вярнуўшыся, прынесла каця-

ня. Яна яго за шыю нясе — ён маўчыць, адпусціць — піпчыць. Прынесла на ганак. У хату мы звычайна жывёлаў не бяром... Карцей, кормім, жыве або ў хляве, або ў цяпліцы... Напэўна, трыба зняць відэаролік пра тое, што некаторыя жывёлы лепшыя за людзей

Васіль Ляшкewіч

Беларуская глыбіня. Усмешка Васьковіча

Піша Павел Севярынец.

Бывала, усміхнуся ім — яны не вераць, і святла твару майго яны не азмрочвалі. Ёў 29:24

Павел Севярынец

палітык, пісьменнік. Сузаснавальнік Маладога Фронту, пасля Беларускай Хрысціянскай Дэмакратыі. Асуджаны на тры гады «хіміі» па справе так званых «масавых беспарадкаў» — так Лукашэнкаўцы называюць пратэсты з патрабаваннем дэмакратыі і справядлівасці, што адбыліся ў дзень выбараў 19 снежня. Адбывае пакаранне ў Кулліне Пружанскага раёна.

жорстка збіты мясцовай міліцыяй падчас хакейнага матчу ў падтрыбунным памяшканні лядовага палаца за тое, што ўзняў белчырвона-белы сцяг.

Калі мяне ў Мінску вызвалілі ў зале суда для «хіміі», даведаўся, што Яўгена Васьковіча судзіць за напад на бабруйскую ўправу КДБ.

У ноч з 16 на 17 кастрычніка 2010 бабруйскае шлошчы ўтрох закідалі будынак раённага аддзела КДБ бутэлькамі з запальнай сумессю. Афіцыйныя страты склалі 253 тысячы беларускіх рублёў, але абвінавачванне заявіла: раз хацелі спаліць усё — лічым за шкоду кошт усёй канторы, 2 мільярды.

Доўга не мог уцяміць, як юны, абаяльны, усмешлівы каталік шпурляе кактэйль Молатава разам з анархістамі. Дастаць яго, канечне, дастала — але трэба разумець, што

такі ўчынак раўнаватасны стрэлу «Аўроры». Гэта вайна, у тым ліку і з самім сабой.

У судзе Яўген Васьковіч трымаўся героем, пакаліноўску. Белчырвона-белая майка. Распраўленыя плечы. І, канечне, усмешка. «Маёй мэтай было запалохаць КДБ. Аб тым, што зрабіў, не шкадую. Я ліцвін, і мой святы абавязак — абараняць беларускія нацыянальныя каштоўнасці. За іх я памерці гатовы, бо жыццё кароткае, а Радзіма вечная. Жыве Беларусь!»

Сем гадоў узмоцненага рэжыму.

Адвакат, які ўпершыню наведваў Васьковіча ў турме, быў у шоку ад бадзёрага настрою схуднелага Яўгена. «Думаў, бравіруе, — прызнаўся ён пасля, — а потым гляджу, ён так жыве».

У адказ на пяць маіх дасланых лістоў дайшоў адзін. Затое які! «Усміхаюся ўсім — і вязням, і канваірам. Гяны пачынаюць усміхацца ў адказ». Радкі проста праменяць. Я напрыканцы — лаціна: «З Богам

да ўсяго гатовы». Першае, за што Васьковіч атрымаў карцар, — адмова аддаць канваірам Біблію.

Пішу Яўгену, што мы пераможам без гвалту — так, як гэта рабілі нашы продкі, суседзі, еўрапейцы, так, урэшце, як гэта зрабіў Ісус. Васьковічу даходзіць мой канверт, а ўсярэдзіне — чысты аркуш з надпісам: «Перапіска з Севярынцам забароненая».

Для тых, каму перапіску з Васьковічам яшчэ не забаранілі, ёсць адрас: 212011, Магілёў, вул.Крупскай, 99а, турма №4.

Праваабаронцы размаўляюць пра Васьковіча неахвотна — сам прызнаўся ў гвалце. Але — парадокс: патрабаванне свабоды Васьковічу робіць нас саміх вольнымі, асуджэнне ці абьякаваць (маўляў, ведаў, на што ішоў) робіць нас рабамі гвалту, які чыніць рэжым.

Увогуле, свабода і гвалт несумяшчальныя. Вось чаму беларусы дамагліся незалежнасці не ў выніку збройных паўстанняў XIX

стагоддзя, а пасля духоўных і культурных адраджэнняў XX стагоддзя.

Зазвычай тыя, хто кідае бутэльку з агнём, закрываюць твар. Каб не пазналі і каб не бачылі злосці, ад якой перакошвае аблічча.

Яўген Васьковіч твару не хавае. Ён усміхаецца. І усмешка Васьковіча-Карнэгі робіць значна больш, чым запальным кактэйль Молатава-Васьковіча.

За парушэнне рэжыму ўтрымання Яўгену Васьковічу прызначылі 3 гады крытай турмы — паўгалоднай ізаляцыі і поўнай безабароннасці.

Але ён усміхаецца. Думаю, гэта сведчанне біблейных слоў: «Не будзь пераможаным злом, а перамагай зло дабром» (Да Рымлянаў 12:21)

Трымайся, наш Жэня!

Мы верым. Мы можам. А значыць, мы пераможам — беларускім словам і добрай справай, воляй і надзеяй, усмешкай і любоўю. Так, як дзве тысячы гадоў таму перамог Сам Бог.

Куплін

Усміхаюся ўсім — і вязням, і канваірам

Рознакаляровая Беларусь

Пра Ганцавічы і Пінск піша
Сяргей Харзўскі.

Арлы і гномікі

Дарога на Ганцавічы, роўная, як абрус, імчыць між гэтакіх жа роўных палёў, па ўскрайках якіх паселі «аграгарадкі», з базавымі платамі, фісташкавымі кароўнікамі ды блакітнымі свінарнікамі.

Для тых, хто не бываў у Беларусі, наша краіна паўстае пярэстай і ярка афарбаванай. Памятаю, наш мастак Лёнік Тарасевіч не хаваў свайго захаплення ад зноўства з беларускімі вёскамі: «Праўдзівы край шагалаўскі! Усё пафарбавана гэтак смела — жоўтым, сінім, жалтым!»

Ганцавічы, што паўсталі ў 1898 пры Палескай чыгунцы, пасля апошніх Дзён пісьменства выглядаюць аптымістычна. З'едлівыя местачкоўцы кажучь, што зробленае за два месяцы праз два месяцы і аблезе... Але вітаюць вас у Ганцавічах арлы і гномікі, грыбочкі і львы, кветкі, складзеныя з пустой пластыкавай тары, і патрыятычныя бігборды.

Тут усё навіоткае — крамы, вакзалы, царква ды касцёл. Шматкроць пафарбаваны, уабраны ў пластык і бетонную плітку, гэты райцэнтр выглядае сёння як вялікі піянерлагер. Што праўда, з літаратурна-нацыянальным ухілам.

На цэнтральнай вуліцы адкрылі Алею пісьменства. На гранітных помніках-слупах прымацаваныя бронзавыя скруткі, на якіх чамусьці царкоўным синадальным шрыфтам выведзены імёны тутэйшых класікаў.

Ганаровае месца ў гэтай алеі займае помнік Якубу Коласу, створаны, як і ўся алея, берасцейскімі скульптарамі. Колас і тут бываў! У 1902—1904 ён настаўнічаў у тутэйшай вёсцы Люсіна. Вось паэта і выявілі ў вобразе маладога настаўніка. Сутучна з назваю толькі што паноўленага насупраць кінатэатра «Маладосць».

Коласу прысвечаная і асобная экспазіцыя ў Ганцавіцкім краязнаўчым музеі. Добры музей, варты ўвагі.

Да Каралевы Палесся

Дарога на Пінск ад Ганцавічаў таксама малаўнічая. Абапал дарогі разлягаюцца зарослыя лесам балоты. Палессе! Часам такі мокры лес,

Дары Палесся.

Базавыя платы, фісташкавыя кароўнікі ды блакітныя свінарнікі

у вадзе якога стаяць векавыя дрэвы, падыходзіць проста да самае дарогі.

Як дарога пайшла ўжо Пінскім раёнам, то проста пры дарозе, у вёсцы з душэўнай назваю Дабраслаўка, можна пабачыць унікальны драўляны храм — Траецкую царкву. Яе пабудавалі тутэйшыя мажнаўладцы Друцкія-Любецкія яшчэ ў 1758. Пэўна, гэта самая вузкая з усіх беларускіх царкваў. Шырыня апсіды складае ўсяго 3,4 м, асноўнага аб'ёму — ледзьве не 7 м.

Гэта дагледжаная доўгая і вузкая царква між старажытных дубоў глядзіцца надзвычай эфектна. Вакол яе з прыемнасцю можна пашпацыраваць. Наогул, у які бок ні выйдзі ў гэтай добрай вёсцы, дзе яшчэ захаваліся старасвецкі брук, паўсюль тут хораша.

Лагішын — класічнае беларускае мястэчка: брук у завулках, рынкавы пляц, колькі старасвецкіх камяніцаў, касцёл, царква, былая синагога, адпаведна, трое могілак. Перадусім гэтае паселішча слаўнае цудадзейным абразом Маці Божай Лагішынскай, што завецца Каралевай Палесся.

Штогод 10 мая суды збіраюцца тлумы вернікаў, каталікоў і праваслаўных з усяго Палесся. Цікава, што, нават трапіўшы ў касцёл, святы абраз не заўжды ўбачыш, бо ён схаваны за іншым абразом у алтары. Колькі ні бываў у Лагішыне — ніколі не заспяваў ксяндза ў касцёле. І каб усё ж пабачыць Каралеву Палесся, даводзіцца ісці ў плябань па ксяндза.

Яшчэ ў Лагішыне ёсць новы стадыён, дзе трэніруюцца «Лагішынскія ваўкі» — адна з самых вядомых нашых бейсбольных камандаў! Авоўк спрадзеку ўпрыгожвае тутэйшы магдэбургскі герб.

Пінская энцыклапедыя

За Лагішынам ужо і Пінск, слаўны сваімі помнікамі даўніны ды шыкоўнымі краязнаўчымі над Прыпяццю і Пінаю. Ну як прамінуць старажытны касцёл Унебаўзяцця Найсвяцейшай Панны Марыі, адкуль ліюцца гукі аргана, з вялізарным кляштарам францішканцаў, дзе пяер ужо дзесяць гадоў як семінарыя?..

Варта зазірнуць і ў касцёл Карла Барамея, што колісь належаў каталіцкаму ордэну манахаў-камуністаў. Дарэчы, непадалёк ад яго — дом сям'і Вейцманаў, дзе жыў і Хаім, першы прэзідэнт Ізраіля. А насупраць у дварах — «канфедэрацкая» синагога, адна з найстарэйшых у Пінску. Зрэшты, і тутэйшая «Каралінская синагога» варта ўвагі, бо ў ёй у 1939 адбыўся падпольны з'езд рабінаў Заходняй Украіны і Беларусі, які

перадвызначыў шмат у чым далейшы лёс юдаізму ў СССР.

А сёння тут бывае гасцем і Стыў Балмэр, генеральны дырэктар карпарацыі Microsoft, чые прадкі адсюль родам. Імёны тых, хто нарадзіўся ў Пінску ці пад ім, ці чые бацькі адсюль родам, склалі б цэлую энцыклапедыю.

Як адзначым Каласавіны?

Апроч апокрыфаў пра быццё тут Дуніна-Марцінкевіча, які ўнесмяроціў тутэйшую шляхту, але не дачакаўся ў Пінску ані помніка, ані нават якога бульварчыка свайго імя, тут дакладна жылі і працавалі Якуб Колас, Ісак Лур'е, Аляксандр Уласаў, Язеп Драздовіч. А педагагічны каледж чамусьці носіць імя Пушкіна. Ну чаму не настаўніка Коласа?

Мяняюць у горадзе беларускія пыльды з назвамі вуліц на расійскія. Зрэшты, гэта паўбяды. Давядзецца калі-небудзь здзіраць увесь гэты хлуд дашчэнт — Леніна і Інтэрнацыянальная, Горькаго і 60-летня Окцябры, Суворова і Ленінградская...

Там-сям з'яраюць пустымі вачніцамі вокнаў старыя дамы. Нешта ўжо падрыхтавалі да зносу. Нездзе яшчэ засталіся лапікі колішніх садоў-двароў на месцы каларытных старасвецкіх будынкаў.

Балочка глядзець на раскурочаны будынак былога рэальнага вучылішча, дзе перад першай вайною, ад 1912 да 1914, выкладаў Якуб Колас... У гэтым будынку малады тады паэт пазнаёміўся са сваёй будучай жонкай, тут працаваў над паэмамі «Сымон-музыка» ды «Новая зямля», набіраўся ўражанняў, што лягуць у аснову трылогіі «На ростанях». За савецкім часам на сцяне пабудовы была мемарыяльная дошка ў гонар пісьменніка. Але за цяперашняй уладаю яе садралі! Бо муляла вока?

Новы ўласнік будынка планаваў зрабіць там забаўляльны цэнтр з боўлінгам, кавярняй з барам, але высветлілася, што ў сутарэннях рабіць боўлінг нельга, бо надта блізка там грунтавыя воды, які і паўсюль тут. Так і давялі ўнікальны помнік да аварыйнага стану...

Больш як стагадовы дом Бялевічаў, у якім Колас жыў на вуліцы Вадаправоднай, захаваліся да нашых дзён няблага. Захаваліся сапраўдныя старыя дзверы, што былі ў тых часы. У драўляным доме жывуць дзве вялікія сям'і, нашчадкі ўсё тых жа першых уладальнікаў. У савецкія часы тут ці не штогод рабілі рамонт.

Налета — 130 гадоў з дня нараджэння вялікага нашага песняра, сцвярдзальніка нашае мовы. Ці зменіцца ў Пінску што да таго часу? Як адзначым тут Каласавіны?

Ад смурных думак хочацца да вады, дыхнуць паветрам з палескіх разлогаў. Хораша прайсціся берагамі Піны, занурыцца ў суплёт вулачак ды двароў. У любую пару ды пры любых уладах. Нездзе на касцельнай званіцы бомкнуў звон. А над горадам, адбіваючыся ў зіхоткім люстры водаў, заззяў залаты захад. І золата сонечных апошніх промняў пакрысе спавіла імгла шарай гадзіны.

Суды хочацца вяртацца зноў і зноў. Тут ёсць паветра. У Пінску хораша марыць.

Ганцавічы помніка Якубу Коласу дачакаліся, а вась Пінск ніяк.

СПОРТ

«Дынама-Мінск» — «Віцязь»: ізноў здароў

20 снежня ў «Мінск-Арэне» — матч КХЛ. «Дынама-Мінск» — «Віцязь» (Чэхія, Расія). Пачатак у 19.00. «Дынама» — адзін з лідараў КХЛ. Мінуты матч між камандамі на «Мінск-Арэне» 6 лістапада скончыўся мега-скандалам. У адказ на збіццё гульцоў «Дынама» тафгаямі гасцей беларускія заўзятары закідалі лёд і лаўку «Віцязя» пластыкавымі бутэлькамі. Некаторыя трапілі ў галаву трэнеру «Віцязя» Андрэю Назараву. У адказ той узяў клюшку і праз агароджу стаў пагражаць заўзятарам. Дэманстраваў трэнер і непрыстойныя жэсты мінскай публіцы. Потым у гатэлі мінскай міліцыя «пераканала» яго выбачыцца перад заўзятарамі ў відэаінтэрв'ю. Апошнія матчы «Дынама» праходзяць з аншлагам. Таму пра квіткі трэба клапаціцца загодзя.

22 снежня на «Мінск-Арэне» «зубры» згуляюць з рыжскім «Дынама». Пачатак а 19-й. Білеты ад 24 тыс. да 198 тыс.

КАНЦЭРТЫ

Воплі Відаллясава

14 снежня ў Палацы Рэспублікі выступаць «Воплі Відаллясава» са спецыяльнай праграмай «Дзень нараджэння». Пачатак а 19-й.

J:МОРС

19 снежня ў Палацы спорту а 19-й — канцэрт гурта «J:МОРС»

На душы святло

18 снежня а 19-й у Малой залі імя Рыгора Шырмы — святочны канцэрт хора хлопчыкаў «Расто Хрыстова» — на душы святло». Пачатак а 19-й.

Зураб Саткілава

15 снежня ў КЗ «Мінск» выступіць Зураб Саткілава — знакамiты тэнар, саліст маскоўскага Вялікага тэатра, адзін з найлепшых інтэрпрэтароў італьянскай опернай класікі. Пачатак а 19-й. Квіткі ад 90 да 410 тысяч.

Святочная ялінка для беларускіх сем'яў

«Нашыя дзеткі» восьмы год запрад ладзяць святочную ялінку для беларускіх сем'яў. Сёлета адбудзецца аж дзве імпрэзы.

Першая ялінка — 17 снежня ў кавярні «Планета зорак», што ў Палацы моладзі на Старавіленскім тракце, 41. Пачатак у 10.30. Вялікіх і маленькіх гасцей чакае святочная праграма, навагоднія гульні і конкурсы, падарункі і пачастункі. Дзеткі з розных школ і гімназіяў пазнаёмяцца і пагуляюць разам.

Запісацца, прапанаваць дапамогу вы можаце па тэл.: (029) 632-27-43 (Крысціна), skype: Kryscina, e-mail: n.dziетки@yahoo.com. Дзве другія імпрэзы адрасаваныя зусім маленькім: немаўлятам, дашкалятам. Ялінка адбудзецца 24 і 25 снежня ў кавярні THE LOFT (Петруся Броўкі, 22). Пачатак у 11.30. «Нашыя дзеткі» і Bazarat запрашаюць вас і вашу малечу за салодкі стол з Дзедам Марозам, поўзанне па дыванках. Запісацца можна па тэл.: (029) 911-78-87, (029) 784-63-13 (Наста), skype: Bazarat_by, e-mail: Bazarat@tut.by.

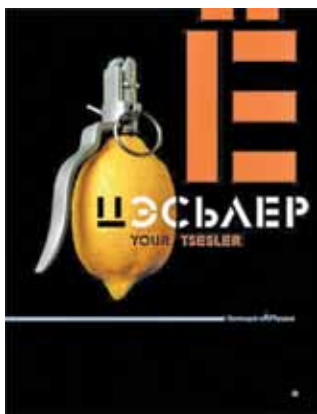
Пётра Ключоў

17 снежня ў Палацы Рэспублікі — канцэрт Пётры Ключоўа — хрысціянскага музыкі, які спявае па-беларуску і па-англійску. Спецыяльны гасць канцэрта — Аляксандр Патліс (экс-«Новы Ерусалім»). Пачатак а 19-й.

Бутусаў з «Ю-Піцерам»

16 снежня ў КЗ «Мінск» выступіць легендарны расійскі рок-музыкан Вячаслаў Бутусаў. Фармальна канцэрт прысвечаны 10-годдзю яго гурта «Ю-Піцера», але ў праграме можна будзе пачуць і песні, напісаныя ў часы «Наўцілуса Пампіліуса» і нават хіты «Кіно» — з Бутусавым цяпер іграе Гаспаран, які раней працаваў з Віктарам Цо-ем. Пачатак а 19-й.

ІМПРЭЗЫ

Аўтограф-сесія Уладзіміра Цэслера

15 снежня а 19-й у кнігарні «логвінаў» (пр. Незалежнасці, 37А) адбудзецца аўтограф-сесія мастака Уладзіміра Цэслера. Нагода — выхад яго мастацкага альбома «Е Цэсьлер»/Your Tsesler у серыі «Калекцыя pARTызана».

Terra Nova

Да 20 студзеня ў Нацыянальнай бібліятэцы працуе III Мінскі міжнародны фестываль лічбавага мастацтва «Terra Nova». У праграме фестывалю — мастацкая выстава, відэапрагляды і канцэрты электроннай музыкі.

Млын

Ад 16 да 18 снежня ў НВЦ «БелЭкспа» (Янкі Купалы, 27) пра-

цуе выстава-кірмаш народных промыслаў «Млын».

Прэзентацыя рамана Ахроменкі

17 снежня а 19-й у кнігарні «логвінаў» (пр. Незалежнасці, 37А) адбудзецца прэзентацыя новага кінарамана-фарту Уладзіслава Ахроменкі «Тэорыя змовы». Бяруць удзел: Уладзімір Някляеў, Ева Вежнавец, Алена Масла, Максім Клімковіч.

Шоргат жукоў

23 снежня ў Мінскай абласной бібліятэцы імя Пушкіна (Гікалы, 4) — прэзентацыя новай кнігі Змітра Вішнева «Шоргат жукоў». Пачатак а 19-й.

ВЫСТАВЫ

Вайна 1812 года ў гісторыі Мінска

У Гістарычным музеі (Маркса, 12) працуе выстава «Вайна 1812 года ў гісторыі Мінска». Яна працягнецца да 8 студзеня.

Прывітанне, калядны свет!

Да 21 снежня ў Траецкім прадмесці ў галерэі «Славу-тыя майстры» працуе выстава мастачкі па баціку Ірыны Саса «Прывітанне, калядны свет!»

Я не самотны...

Да 23 снежня ў Палацы мастацтва працуе выстава «Я не самотны...», прысвечаная 120-годдзю з дня нараджэння Максіма Багдановіча. У выставе возьмуць удзел больш за сто беларускіх жывапісцаў, графікаў, скульптараў, майстроў дэкаратыўна-прыкладнага мастацтва.

Галаграфія-2011

Да 1 снежня ў выстаўнай зале Акадэміі навук працуе Міжнародная выстава мастацкіх галаграм «Галаграфія-2011». Пад промнем святла ў «чорным квадраце» ажывуць аб'ёмныя партрэты людзей, шэдэўры Эрмітажа, старажытныя рэліквіі, фантастычныя краявіды і касмічныя караблі, «Тэрмінатар» і «Аватар»...

Запалакі струны жывыя

Да 8 студзеня ў гістарычным музеі працуе выстава «Запалакі

25 снежня пачатак 18.00 РЕ:ПАБЛИК вул. Прытыцкага, 62

КАЛЯДНЫ ФЭСТ

лепшыя беларускія гурты

ЗНІСН ЗНІЧ

СТАРЫ ОЛЬСА

ЛІТВІНТРОЛ

ЛІТВІНТРОЛЬ

Жывы гурт ЧСРП "Концепт стиль", Мінск, вул. Прытыцкага, 62, 109. УНП 190969929

OPEN BY БУЛЬБАШЬ АРТНА. ДАВЕДКІ: 6490888, 1103535

www.belmusic.org

струны жывыя», на якой прадстаўлены музычныя інструменты — вырабы сяброў Беларуска саюза майстроў народнай творчасці. На выставе свае творы прадставілі восем умельцаў.

Мы народжаныя, каб жыць і ствараць

Да 30 снежня ў гарадской галерэі Л.Шчамялёва (пр. Ракасоўскага, 49) у рамках праграмы «Ацаленне праз мастацтва» працуе выстава твораў Паўла Рашчынскага «Мы народжаныя, каб жыць і ствараць». Праграма скіраваная на дапамогу тым, хто мае ў ёй патрэбу, сродкамі мастацтва.

Сцежкі творчасці. Фрагменты

Да 8 студзеня ў Гістарычным музеі (Маркса, 12) працуе выстава фатографіа Яўгена Казюлі «Сцежкі творчасці. Фрагменты». На ёй — дарбак за больш чым пяцьдзесят гадоў у фатаграфіі.

ТЭАТРЫ

14 снежня

Купалаўскі — «Ноч на Каляды»

15 снежня

Юнага глядача — «Майго юнацтва крылы»

Беларускай драматургіі — «Сталіца Эраўнд»

Купалаўскі — «Ноч на Каляды»

Оперы і балета — «Травіята»

16 снежня

Оперы і балета — «Аіда»

Лялек — «Вянчанне»

Беларускай драматургіі — «Дарагая Алена Сяргееўна»

Купалаўскі — «Вячэра з прыдуркам»

Купалаўскі — «Самотны захад»

17 снежня

Лялек — «Прыгоды Пін-Піна» Беларускай драматургіі — «Планета»

18 снежня

Лялек — Піпі-Доўгаяпанчоха»

Купалаўскі — «Чорная панна Нясвіжа»

Оперы і балета — «Севільскі цырульнік»

19 снежня

Оперы і балета — «Снягурка»

Купалаўскі — «Пінская шляхта»

20 снежня

Оперы і балета — гала-канцэрт зорак сусветнай оперы

Беларускай драматургіі — «Раман+Юлія»

21 снежня

Беларускай драматургіі — «Белы анёл з чорнымі крыламі»

22 снежня

Купалаўскі — «Зіма»

Беларускай драматургіі — «Белы анёл з чорнымі крыламі»

Оперы і балета — «Бахчысарайскі фантаан»

23 снежня

Юнага глядача — «Казка чароўнага лесу»

Беларускай драматургіі — «Нязваны гасць»

Оперы і балета — «Бахчысарайскі фантаан»

24 снежня

Юнага глядача — «Казка чароўнага лесу»

Лялек — «Асцярожна — свіння»

Беларускай драматургіі — «Дамавічкі»

Оперы і балета — «Яўгеній Анегін»

25 снежня

Юнага глядача — «Казка чароўнага лесу»

Лялек — «Марозка»

КІНО

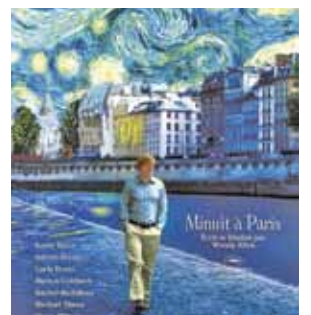
Вудзі Алэн з Парыжам

Паўночны Парыж (Midnight in Paris) ЗША — Іспанія, 2011, каляровы, 94 хв.

Рэжысёр: Вудзі Алэн
Жанр: Рамантычна-фантастычная камедыя
Аднака: 6 (з 10)

Амерыканскі пачатковец-пісьменнік адпачывае з нявестай у Парыжы, дзе рытуецца да вяселля. Герой — непапраўны рамантык, які хацеў бы жыць у 20-я гады. І аднойчы стары аўтамабіль завозіць яго ў мінулае — да Хемінгуэя і Фіцзджэралда. Цяпер на чым амерыканец выпраўляецца ў Парыж 20-х, а днём разбіраецца з прагматычнай нявестай. Фільм Вудзі Алэна — прызнанне ў любові да фантазіі і мараў, непрактычнасці, вандравак пад дажджом — і добрай літаратуры. Гэта замілаванне Парыжам, які натхняў мастакоў і пісьменнікаў, дасціпныя замалёўкі сляпных характараў. І ў гэтай галерэі нават толькі сціплы і тактоўны гід. Фільм з яго сентыментальнай атмасферай навучыць любіць сучаснасць. Стужка для непапраўных рамантыкаў. Катэгарычна не рэкамендуецца супрацоўнікам Цэнтраўбаркаму.

Андрэй Расінскі

«Беларускі баяцца вялікіх грудзей»

Колькі гадоў можна «скінуць» пасля пластычнай аперацыі, ці маленькія грудзі ў беларусаў і колькі каштуе павелічэнне розных частак цела? Пра сённяшнюю пластычную хірургію «НН» раскажаў **Алег Стасевіч**, сакратар «Таварыства пластычнай, рэканструкцыйнай і эстэтычнай хірургіі».

«Наша Ніва»: Наколькі пластычная хірургія папулярная ў Беларусі? Ці могуць простыя беларусы сабе гэта дазволіць?

Алег Стасевіч: Да сакавіка 2011 года гэта было даступна амаль што ўсім. Напрыклад, адна пацыентка, якая павялічыла сабе грудзі, працавала кранаўшчыцай. Цяпер я думаю, што не ўсім. Хоць цэны ў валюце ў параўнанні з тым самым сакавіком сталі ніжэйшыя. Для

Адна з дакрызісных пацыентаў працавала кранаўшчыцай.

беларусаў аперацыя стала ўдвай даражэйшай, а для замежнікаў — таннейшай. На сёння працы менш не стала, але сярод пацыентаў беларусаў стала паменела.

«НН»: З якіх краінаў прыязджаюць кліенты?

АС: З усяго свету, нават з Новай Зеланды. У асноўным — Расія, Украіна, Германія, США, Ізраіль, Швейцарыя. Але як правіла гэта людзі беларускага паходжання, беларускі, што выйшлі за замежнікаў. Бракуе рэкламы Беларусі як краіны, іначай замежных кліентаў магло б быць больш.

«НН»: Ці ёсць у нашай краіне найноўшыя тэхналогіі ў галіне пластычнай хірургіі?

АС: На сёння ў Беларусі даступна практычна ўсё. Калі яшчэ на пачатку года ў нас не было фракцыйных лазераў, то цяпер і яны ёсць. Сёлета цэнтры пластычнай хірургіі абсталяваліся вельмі добра.

«НН»: Дзе, апроч сталіцы, можна наведваць пластычнага хірурга?

АС: У любым абласным цэнтры, а таксама ў некаторых невялікіх

гарадах. Напрыклад, ва Уздзе, у Оршы.

«НН»: Якія аперацыі самыя папулярныя?

АС: Першае месца з вялікім адрывам займаюць амалоджвальныя працэдурны. Гэта блефаропластыка (падцяжка павекаў), ін'екцыі ботаксу, лазерныя працэдурны, фэйс-ліфтынг, падцяжка скуры шый, увядзенне пад скуру напуўняльнікаў, ліпафілінгі і гэтак далей. Усё гэта выкарыстоўваецца з мэтай падмануць час і публіку на конт сваіго ўзросту.

«НН»: Як вы асабіста ставіцеся да такога «падману» прыроды?

АС: Гэта тэндэнцыя часу. Цяпер адным з сінонімаў прыгажосці з'яўляецца маладосць. Кажуць, малады — значыцца прыгожы.

«НН»: Ці азначае гэта, што ў першую чаргу да вас звяртаюцца публічныя асобы: вядомыя вядучыя, артысты?

АС: Я б не сказаў, што гэта так. Доля «вядомых» асоб сярод пацыентаў такая ж, як і ў жыцці.

«НН»: Колькі гадоў можна «скінуць» пасля аперацыі?

АС: Усё залежыць ад асаблівасцяў канкрэтнай асобы: наяўнасці хранічных захворванняў, ужывання тытуню, што вельмі важна. Большасць людзей разумеюць шкоднасць тытуню толькі тады, калі сутыкаюцца з медыцынай, завязанай на жыццяздольнасці тканак. Ужыванне тытуню значна павялічвае колькасць ускладненняў пасля аперацыі і вельмі моцна ўплывае на канчатковы вынік. Людзі, якія ніколі не ўжывалі тытуню, лепш выглядаюць і да пластычнай хірургіі, і пасля яе. Цяжка адказаць, «наколькі я памаладзею». Часцей за ўсё пасля аперацыі людзі

На кармленне немаўляці імплантацыя не ўплывае.

выглядаюць на свой век, але больш здаровымі, прывабнымі. Кшталту «неяк ты паслажэла, мая даражэнькая». І насамрэч такую мэту ставіць большасць нашых пацыентаў.

«НН»: З якога ўзросту можна рабіць амалоджвальныя працэдурны?

АС: Звычайна прыходзяць людзі ад 40 і старэйшыя. Хоць гэта залежыць ад сітуацыі. Напрыклад, бы-

Людзі, якія ніколі не ўжывалі тытуню, лепш выглядаюць і да пластычнай хірургіі, і пасля яе.

Алег Стасевіч.

ло, што адносна малады чалавек моцна схуднеў, і ў яго адвісла скура. Самай старой маёй кліентцы было за 70 гадоў.

«НН»: Колькі каштуе «маладосць»? Напрыклад, прыбраць зморшчыны ля вачэй?

АС: Ад трох мільёнаў і больш. Кошт працэдурны фракцыйнага лазера — каля мільёна рублёў (увесь курс уключае 6-7 працэдур).

«НН»: Які працэнт няўдачы?

АС: Кожны пластычны хірург мае пэўны працэнт добрых і няўдалых вынікаў. Калі гэта добры хірург — іх менш. Калі не вельмі дасведчаны ці не вельмі ахайны — больш. Працэнт няўдачы залежыць ад віду аперацыі. Для рынапластыкі (пластыка носа) гэта 10-12%, хірургіі малочнай залозы — 3-5%. Што да інтымнай пластыкі, то ўскладненняў амаль не бывае... Але на сёння пластычная хірургія, апроч медыцынскай галіны, яшчэ і бізнэс. Таму, па законе рынка, хірург, які зрабіў шмат ускладненняў, раней ці пазней з рынку знікне. Сам факт, што чала-

век працуе і працуе за грошы, сведчыць, што ён здольны задаволіць густы і запатрабаванні канкрэтнага чалавека.

«НН»: Якія іншыя працэдурны пластычнай хірургіі карыстаюцца попыткам?

АС: Павелічэнне грудзей, пластыка вусэй, носа, ліпасаекцыя... Летась вельмі папулярнай сярод жанчын стала інтымная пластыка.

«НН»: У гэтым годзе ў інтэрнэце з'явілася «Суветная мапа памеру грудзей», паводле якой самыя маленькія грудзі ў Еўропе аказаліся ў беларусаў. Вы згодныя з гэтым?

АС: Я б сказаў, беларускі баяцца вялікіх грудзей. Для іх памер С ці D лічыцца вялікім. У заходняй хірургіі гэтыя памеры не лічацца вялікімі. Але цяпер у нас назіраецца тэндэнцыя павялічваць грудзі да большых аб'ёмаў.

«НН»: З якога ўзросту можна павялічыць грудзі?

АС: Па рэкамендацыях суветнага прафесійнага аб'яднання пластычных хірургаў, такую аперацыю варта рабіць не раней за 21 год. Гэта не тычыцца жанчын, якія былі цяжарнымі, якія маюць нейкія псіхалагічныя комплексы ці відавочныя фізічныя недахопы (напрыклад, ярка выражаная асіметрыя грудзей). У такіх выпадках можам зрабіць аперацыю і больш маладым.

«НН»: Ці можна карміць немаўля «штучнымі» грудзямі?

АС: Можна. На кармленне аперацыя ніяк не ўплывае. Імплант размяшчаецца пад тканкай залозы, а не ўнутры яе.

«НН»: Колькі каштуе такая аперацыя?

АС: 8-12 мільёнаў плюс кошт імплантаў ад 7 да 16 мільёнаў за пару. Апроч павелічэння ёсць іншыя віды аперацыі: падцяжка, змяшэнне грудзей, у тым ліку для мужчын.

Аксана Рудовіч

Адпачынак

У Мінску адкрыўся дэльфінарый

Танцамі дэльфінаў цяпер можна палюбавацца не выязджаючы з Беларусі.

На тэрыторыі сталічнага запарка адкрыўся першы дэльфінарый «Нема». У ім чатыры ціхаакіянскія дэльфіны, два паўночныя марскія коцікі і марское льявня.

Памяшканне можа змясціць 700 наведнікаў. Акрамя прадстаўленняў, якія плануецца праводзіць тры разы на дзень (акрамя панядзелка), за асобную плату ахвотныя змогуць сфатаграфавацца або паплаваць з дэльфінамі.

Прадстаўнік «Нема» чакае, што запатрабаванай таксама будзе паслуга дэльфінарапіі, якая рэкамендуецца дзецям з рознымі парушэннямі развіцця і паводзін (ДЦП, ранні дзіцячы аутызм, синдром дэфіцыту ўвагі і гіперактыўнасці, синдром Даўна). Будаўніцтва ўкраінскай кампаніяй «Нерум» першага ў Мінску дэльфінарыя выклікала занепакоенасць экіяктывістаў: ці будучы стварэння ўмовы для ўтрымання марскіх жывёлаў удалечыні ад мора?

Паводле **БелаПАН**

Тэхналогіі

Прышоў інтэрнэт чацвёртага пакалення

Камерцыйная эксплуатацыя Yota пачнецца 3 лютага 2012 года.

Інтэрнэт-сувязь у краіне гатовая выйсці на новыя хуткасці. У Мінску і Гродне працягваецца тэставанне сеткі чацвёртага пакалення Yota, якая працуе па тэхналогіі LTE. Хуткасць перадачы дадзеных дасягне 40 Мбіт/с. Для параўнання, большасць беларусаў карыстаецца інтэрнэтам ад «Белтэлекама» з хуткасцю 1 Мбіт/с.

Камерцыйная эксплуатацыя новай сеткі пачнецца з 1 лютага 2012 года, а пакуль што паслугай можна карыстацца бясплатна. Пасля неабмежаваны доступ да сеткі будзе каштаваць 350 тысяч рублёў штомесяц. У любым выпадку давадзецца набыць спецыяльны мадэль за 1,28 млн рублёў.

Звышхуткасны інтэрнэт будзе працаваць у цэнтры гарадоў. Прыход Yota ў спальныя раёны не чакаецца, пакуль кампанія не атрымае дастатковую колькасць заявак ад насельніцтва.

ЯМ

Прыватныя абвесткі

ЛИНАГРУЯ

Зпрашаем творчую і свядомую моладзь на заняткі лінагравурай. Бясплатна. Цэнтр. Т.: (029) 369-69-53.

ДАПАМОГА

Матэматыка, фізіка ад А да Я. Кандыдат навук. Экспрэс-падрыхтоўка да ЦТ, ліквідацыя прабелаў, кантрольныя, надарага. Выезд на дом. Т.: (029) 634-69-41.

Прыватныя абвесткі ў «НН»

(не больш за 15 словаў) можна падаць бясплатна. Дасылайце поштай (а/с 537, 220050, Мінск) ці праз e-mail

(nn@nn.by) або размяшчайце на форуме сайта www.nn.by.

Дык скарыстайцеся!

PHOTO BY MEDIA.NET

Футбалістам барысаўскага БАТЭ ўручылі залатыя медалі за перамогу ў чэмпіянаце. Беларус з бразільскімі каранямі Рэнан Брэсан стаў найлепшым гульцом і бамбардзірам першынства. На ўзнагароджанне ён прыйшоў з жонкай Марыянай.

Зацьменне месяца можна было назіраць у Беларусі 10 снежня.

PHOTO BY MEDIA.NET

Карэспандэнтка баранавіцкай газеты «Intex-press» прайшлася па мясцовых крамах і сфатаграфавала цэннікі. Аказалася, што беларускія пятрушка і кроп каштуюць даражэй за прывезеную з Чылі фарэль.

Шакіра падстрыгла свае раскошныя валасы. Спявачка стрыглася ў Барселоне, амаль 6 гадзін салон прыгажосці Jordi Ripoll быў зачынены для наведнікаў.

Анекдоты

 Дзяржаўныя сацыялагічныя службы выявілі, што 65% беларусаў вераць у Бога, 68% беларусаў давяраюць КДБ.

 Пасля продажу «Белтрансгаза» з'явілася новая скарагаворка: «Мілер «Белтрансгаз» перайменаваў у «Газпрамтрансгаз».

 — Скажыце, чаму ў вас фісташкі такія дарагія? Яны ж у вас чарвівыя.
 — А чаго вы хацелі? Імпартныя фісташкі, ды яшчэ і з мясам, і танна?

 Падчас гульні з БАТЭ брамнік «Барселоны» Хасэ Пінта спілёў сабе касу. Прычым зрабіў гэта седзячы на трыбуне.

 У сувязі з глабальным пацяпленнем снежань пераназываецца ў брудзень.

 Фальсіфікацыя прайшла нармальна. Галасаванні ў падчас парушэнняў зафіксавана не было.

 Заўважана, што калі працякае чайнік, то ён тушыць газ. Калі ж працякае электрычны чайнік, то ён тушыць святло.

 На глухім палескім хутары памірае стары. Раздаецца грозны грукат у дзверы.
 — Хто там? — пытаецца стары.
 — Смерць, — гучыць з-за дзвярэй.
 — Дзякуй Богу, — кажа стары. — Я думаў, КДБ...

«НН» сто гадоў з вамі

Гродна. Нядаўна здарыўся тутака адзін выпадак: сын віцэ-губернатара Сталярова, вучанік шостага класа гімназіі, пасварыўся з таварышам вучнем чацвёртага класа рэальнай школы — сынам члена суда. Сварка трывала больш месяца. Ажно аднаго разу Сталяроў узяў нож і пайшоў на пляц, дзе гулялі вучні і ўбачыўшы свайго праціўніка кінуўся на яго і ўдарыў нажом. Хлопец хутка памёр.
«НН». №50. 1911.

Ёсць справы, якія не могуць скончыцца поспехам. Не лёс, не час. Місія Ганса-Георга Віка была адной з такіх. Нямецкі дыпламат сканчае сваю працу трохі стомлены ад Беларусі і раздражнёны на яе. Беларусь таксама развітаецца з нямецкім разведчыкам крыху раздражнёная на яго і стомленая.
«НН». №50. 2001.

Наша Ніва
 незалежная газета

заснаваная ў 1906, адноўленая ў 1991
 галоўныя рэдактары «Нашай Нівы»:
 З.Вольскі (1906), А.Уласаў (1906—1914),
 Янка Купала (1914—1915), А.Луцкевіч,
 У.Знамяроўскі (1920), С.Дубавец (1991—2000).

сакратарка рэдакцыі Наста Бакшанская
 шэф-рэдактар Андрэй Дынько
 намеснік галоўнага рэдактара Зміцер Панкавец
 галоўны рэдактар Андрэй Генадзевіч Скурко
 заснавальнік Прыватнае прадпрыемства «Суродзічы»
 выдавец Прыватнае прадпрыемства «Суродзічы»

АДРАС ДЛЯ ДОПІСАЎ:
 220050, Мінск, а/с 537
 Tel/fax: (017) 284-73-29, 8-029-613-32-32,
 8-029-707-73-29.
 E-mail: nn@nn.by
 On-line: www.nn.by

Падпісны індэкс:
 індывідуальны — 63125
 для прадпрыемстваў — 631252

© НАША НІВА. Спасылка на «Нашу Ніву» абавязковая. 8 палос фарма-там А2, 4 друк. арк. Друкарня РУП «Выдавецтва «Беларускі Дом друку». ЛП №02330/0494179 ад 03.04.2009. Пр. Незалежнасці, 79, 220013, Мінск. Рэдакцыя не нясе адказнасці за змест рэкламных абвестак. Пасведчанне аб рэгістрацыі перыядычнага выдання №248 ад 22 чэрвеня 2009 г., выданае Міністэрствам інфармацыі Рэспублікі Беларусь. Юрыдычны адрас: 220101, г. Мінск, вул. Асаналіева, 15-128. Р/р 3012206280014 у МГД ААТ «Белінвестбанк», Мінск, код 764.

Наклад 7630. Газета выдаецца 48 разоў на год.
 Нумар падпісаны ў друк 23.00 13.12.2011.
 Замова № 5932. ISSN 1819-1614
 Рэдакцыйны адрас: Асаналіева 15-128.
 Цана дамоўная.
 М 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12
 П 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12